

โครงการการสนับสนุนการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ

โดย

วิติยา ปิตังนาโพธิ์

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

เสนอ

สถาบันสร้างเสริมสุขภาพคนพิการ (สสพ.)

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.)

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.).

กรกฎาคม 2555

บทสรุปผู้บริหาร

โครงการการสนับสนุนการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ เป็นความร่วมมือระหว่าง สถาบันสร้างเสริมสุขภาพคนพิการ (สสพ.) ร่วมกับคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร และสำนักงานพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดพะเยามีวัตถุประสงค์สำคัญคือพัฒนากลไกการทำงานระดับพื้นที่ ว่าด้วยเรื่องการสำรวจปัญหา และความต้องการ การให้คำปรึกษาและออกแบบ เพื่อปรับสภาพที่อยู่อาศัย พื้นที่ครัวเรือนส่วนบุคคล และสภาพแวดล้อม ตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยการพัฒนาเครือข่ายนักวิชาการสถาปนิกอาสา นิสิตสถาปัตยกรรม มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับท้องถิ่น ทั้งนี้ เพื่อจัดการและแลกเปลี่ยนความรู้ และขับเคลื่อนให้การออกแบบและปรับสภาพแวดล้อมเพื่อพัฒนา และยกระดับคุณภาพชีวิตคนพิการและผู้สูงอายุอย่างเป็นรูปธรรม

โครงการได้ดำเนินการระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2554 ถึง เดือนพฤษภาคม 2555 พื้นที่ อำเภอดอกคำใต้ และอำเภอภูพานยาว จังหวัดพะเยาผลของการดำเนินการงาน การออกแบบ ปรับปรุงสภาพที่อยู่อาศัยของบ้านทั้ง 10 หลังในพื้นที่ศึกษา ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมในการ สัมมนารับฟังความคิดเห็น ช่วยทำให้กระบวนการออกแบบตอบสนองความต้องการของคนพิการ และผู้ดูแลได้เหมาะสมสะดวกแก่การใช้สอย นิสิตภาควิชาสถาปัตยกรรมที่มีส่วนร่วมในโครงการ ตระหนักถึงความสำคัญของแนวคิดการออกแบบเพื่อคนทุกคน (Universal Design) ยิ่งขึ้น การ

จัดสรรงบประมาณในการก่อสร้างได้รับความร่วมมือจากหลายภาคส่วน นำโดย สำนักงานพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดพะเยาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาลหนองห่ม เทศบาลบ้านถ้ำ องค์การบริหารส่วนตำบลคือเวียง และองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว) ร่วมกับ สถาบันสร้างเสริมสุขภาพคนพิการ (สสพ.) และคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ปัญหาอุปสรรคของโครงการ การประเมินราคาวัสดุก่อสร้างมีความคลาดเคลื่อนมาก เนื่องจากฐานข้อมูลวัสดุส่วนใหญ่อ้างอิงจากราคามาตรฐานกลางอีกทั้งไม่ได้ทำการสำรวจวัสดุก่อสร้างที่สามารถจัดหาและประยุกต์ใช้จากท้องถิ่นได้ อย่างไรก็ตามคณะทำงานได้ประสานกับหน่วยงานท้องถิ่นที่รับผิดชอบในการนำแบบไปดำเนินการก่อสร้าง โดยสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมตามข้อจำกัดของงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร

ข้อเสนอของโครงการการลงสำรวจพื้นที่ ควรรวบรวมข้อมูลด้านวัสดุท้องถิ่น หรือองค์ประกอบในการก่อสร้างที่ชาวบ้านมีอยู่ เพื่อเป็นฐานข้อมูลในประยุกต์ใช้ และเป็นทางเลือกในการบรรยายละเอียดแบบการก่อสร้าง ซึ่งสามารถลดงบประมาณในการก่อสร้าง และลดความคลาดเคลื่อนของการประเมินราคาก่อสร้าง

คำนำ

รายงานฉบับนี้เป็นการสรุปข้อมูล และนำเสนอภาพรวมการทำงานของโครงการ การสนับสนุนการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการ และผู้สูงอายุ โดยมีบ้านนาร่อง 10 หลัง ในพื้นที่อำเภอดอกคำใต้ และอำเภอภูพานยาว จังหวัดพะเยา โดยความร่วมมือการบริการวิชาการ จากคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร และการสนับสนุนของสำนักสร้างเสริมสุขภาพ คนพิการ (สสพ.) สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริม สุขภาพ (สสส.)

เนื้อหาที่นำเสนอ ประกอบไปด้วย 3 ส่วนหลัก ส่วนแรก คือ บทนำ ซึ่งแสดง รายละเอียดของโครงการ วัตถุประสงค์ พื้นที่ศึกษา ตลอดจนแผนการดำเนินงานตลอดกระบวนการ ส่วนที่สอง คือ ผลการดำเนินงานผ่านกิจกรรมรูปแบบต่างๆ เริ่มตั้งแต่ การลงสำรวจเก็บข้อมูลใน พื้นที่ศึกษา การสัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้และความคิดเห็น แนวทางการออกแบบปรับปรุงบ้าน ส่วน ที่สาม คือ บทสรุป ข้อจำกัดในการดำเนินงาน ข้อเสนอแนะ รวมทั้งรายนามผู้ให้การสนับสนุนในการ ก่อสร้าง ผู้รับผิดชอบโครงการต้องขอภัยหากภาษาที่ใช้เขียนถ่ายทอดอาจมีข้อผิดพลาด หรือไม่ เหมาะสมในเชิงวิชาการแต่อ่านแล้วน่าจะเข้าใจง่ายสำหรับบุคคลทั่วไป

ขอแสดงความขอบคุณแก่กัลยาณมิตรจากทุกภาคส่วน โครงการบริการครั้งนี้จะ สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ไม่ได้ หากไม่ได้รับความร่วมมือจากสำนักงานพัฒนาสังคม และความ

มันคงของมนุษย์จังหวัดพะเยาและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาลหนองหล่ม เทศบาลบ้านถ้ำ
องค์การบริหารส่วนตำบลคือเวียง และองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว) ผู้รับผิดชอบโครงการ
ขอขอบคุณคณะทำงาน ทีมนิสิตภาควิชาสถาปัตยกรรมที่มีส่วนร่วมในการเขียนแบบและพัฒนาแบบ
ท้ายที่สุดต้องขอบคุณผู้พิการและครอบครัวบ้านนาร่องทั้ง 10 หลัง สำหรับความร่วมมือและไม่ตรีจิต
มิตรภาพอันดีเสมอมา ขอเป็นกำลังใจให้ทุกท่าน

ประสบการณ์ที่ได้เรียนรู้จากการดำเนินโครงการปรับปรุงบ้านคนพิการ ในพื้นที่นำ
ร่อง อำเภอดอกคำใต้ และภูพานยาว จังหวัดพะเยา ทำให้ข้าพเจ้าได้สัมผัสความงามของชีวิต และได้
ค้นพบว่าหัวใจสำคัญ ที่นำไปสู่ความสำเร็จในการดำเนินโครงการ คือ การใช้หัวใจในการทำงาน โดย
มีหยาดเหงื่อของความมุ่งมั่น ความเสียสละ และความจริงใจ เป็นยาประโลมหัวใจ ทำให้ข้าพเจ้ามี
ความสุขและอิ่มใจทุกครั้งที่ได้มีส่วนร่วมในโครงการดีๆ ที่ สสพ. เล็งเห็นความสำคัญ และควร
ดำเนินพันธกิจดังกล่าวให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง อันจะยังประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศชาติ

วิติยา ปิดตังนาโพธิ์

ผู้รับผิดชอบโครงการ

สารบัญ

บทสรุปผู้บริหาร	หน้า 1
คำนำ	3
สารบัญ	5
บทที่ 1 บทนำ	7
• โครงการ	8
• วัตถุประสงค์ของโครงการ	12
• พื้นที่ดำเนินการ	13
• กิจกรรมและกลุ่มเป้าหมาย	14
• แผนการดำเนินงาน	17
บทที่ 2 ผลการดำเนินงานตามกิจกรรม	19
• รายงานการดำเนินงานตามรายกิจกรรม	20
• การลงพื้นที่เก็บข้อมูล/ร้งวัด/ข้อมูลบ้านแต่ละหลัง	21
• การสัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้/รับฟังความคิดเห็น	43
• กระบวนการออกแบบ/พัฒนาแบบ และหาห้องบประมาณ	64
• แนวทางการปรับปรุงบ้าน และแบบบ้าน	67

สารบัญ

บทสรุปผู้บริหาร	หน้า 1
คำนำ	3
สารบัญ	5
บทที่ 1 บทนำ	7
• โครงการ	8
• วัตถุประสงค์ของโครงการ	12
• พื้นที่ดำเนินการ	13
• กิจกรรมและกลุ่มเป้าหมาย	14
• แผนการดำเนินงาน	17
บทที่ 2 ผลการดำเนินงานตามกิจกรรม	19
• รายงานการดำเนินงานตามรายกิจกรรม	20
• การลงพื้นที่เก็บข้อมูล/ร้งวัด/ข้อมูลบ้านแต่ละหลัง	21
• การสัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้/รับฟังความคิดเห็น	43
• กระบวนการออกแบบ/พัฒนาแบบ และหารีองบประมาณ	64
• แนวทางการปรับปรุงบ้าน และแบบบ้าน	67

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ 3 บทสรุป	หน้า 88
• การประเมินผลการทำงาน/การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น	89
• อุปสรรค	90
• ข้อเสนอแนะโครงการ	91
• ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	94
• พื้นที่/รายชื่อผู้ที่ให้การสนับสนุน	98
• บทส่งท้าย	101
ภาคผนวก	102
• คณะทำงาน	102
• ข้อมูลรายละเอียดบ้านนำร่อง 10 หลัง	103
• วิธีทัศนัยนำเสนอภาพรวมการดำเนินโครงการ	ปกหลัง

ပုဂ္ဂိုလ် ၁: ပုဂ္ဂိုလ်

บทที่1 บทนำ

โครงการการสนับสนุนการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ

(กรณีศึกษา 10 หลัง)

ในพื้นที่อำเภอดอกคำใต้และอำเภอภูมามยาว จังหวัดพะเยา

หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันมีผู้พิการในประเทศไทยจำนวนราว 1.9 ล้านคน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ: รายงานการสำรวจความพิการ พ.ศ.2550) หรือร้อยละ 2.9 ของประชากรทั้งประเทศ โดยเป็นผู้พิการที่มีลักษณะความพิการอย่างน้อย 1 ใน 3 ลักษณะนี้ คือ มีความลำบากหรือปัญหาสุขภาพที่เป็นข้อจำกัดในการทำกิจกรรม¹ มีความลำบากในการดูแลตนเองหรือทำกิจวัตรส่วนตัว² หรือประชากรที่มี

---

¹ประชากรพิการอายุตั้งแต่ 7 ปีขึ้นไป ที่มีความลำบากหรือปัญหาสุขภาพส่วนใหญ่มีความลำบากหรือปัญหาสุขภาพ 5 ลำดับแรกคือ การเดินขึ้นบันได 1 ขั้นการมองเห็นการเดินทางระยะ 50 เมตรการนั่งยองๆและความเจ็บปวดตามร่างกาย

²ประชากรพิการอายุตั้งแต่ 7 ปีขึ้นไปที่มีความลำบากในการดูแลตนเองมีความลำบากในการจับถ้ายรวมทั้งการทำความสะอาดหลังการจับถ้ายการแต่งตัวการอาบน้ำการล้างหน้าแปรงฟัน และมีความลำบากในการกินอาหาร

ลักษณะความบกพร่องทางร่างกายจิตใจหรือสติปัญญา³ มีประชากรที่พิการได้รับสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลหลักของรัฐครอบคลุมเกือบทุกคนคิดเป็นร้อยละ 97 สำหรับความ

ช่วยเหลือหรือสวัสดิการของรัฐที่ผู้พิการ⁴ ได้รับ คือเครื่องช่วยสำหรับผู้พิการนั้นมีเพียงร้อยละ 21.2 ทั้งนี้รวมอุปกรณ์เครื่องช่วยที่ทำขึ้นเองด้วยและยังมีประชากรที่พิการร้อยละ 20.8 ที่ต้องการใช้เครื่องช่วยแต่ไม่มีใช้ นอกจากนี้พบว่าประชากรที่พิการยังได้รับการศึกษาและส่งเสริมอาชีพไม่ทั่วถึง คือมีประชากรอายุตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไปถึงร้อยละ 24.3 ที่ไม่ได้รับการศึกษาและมีประชากรพิการวัยแรงงาน (อายุ 15 – 59 ปี) ถึงร้อยละ 46.7 ที่ไม่มีงานทำ ส่วนข้อมูลทางสถิติของประชากรพิการในระดับภาคพบว่าภาคเหนือมีร้อยละประชากรพิการสูงที่สุดคือร้อยละ 4.4 รองลงมา คือภาคตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 3.5 ภาคใต้ร้อยละ 2.2 และภาคกลางมีร้อยละของประชากรพิการต่ำที่สุดคือร้อยละ 1.7

การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับผู้พิการ จะเป็นมาตรการหนึ่งที่จะเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของผู้พิการและครอบครัว ให้สามารถใช้ชีวิตประจำวันได้อย่างเป็นสุข โดยผู้เกี่ยวข้องซึ่ง

---

³ ลักษณะความบกพร่องที่มีประชากรที่พิการเป็นมากที่สุด 5 ลำดับแรกคือสายตาเลือนราง 2 ข้างสายตาเลือนรางข้างเดียวหูตึง 2 ข้าง อัมพฤกษ์และแขนขาลีบ/เหยียดงอไม่ได้

⁴ ประชากรที่พิการในการสำรวจ พ.ศ. 2550 หมายถึงผู้ที่มีความลำบากหรือปัญหาสุขภาพในระดับความรุนแรงน้อยด้วยและสำรวจผู้พิการเฉพาะที่อาศัยในครัวเรือนส่วนบุคคลเท่านั้น โดยไม่รวมสถานสงเคราะห์หรือสถานอื่นๆ ดังนั้นจึงมีประชากรที่พิการจำนวนมากที่ไม่ใช้เครื่องช่วย

ประกอบด้วยภาครัฐ ท้องถิ่น สถาบันการศึกษา ชุมชน ครอบครัว และทุกภาคส่วนของสังคมต้องมีส่วนร่วมดำเนินการอย่างจริงจัง เพื่อให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ร่วมกันส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนจัดให้มีการดูแลและการจัดการด้านสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับผู้พิการ ตามที่กฎหมายกำหนดบนพื้นฐานความรู้และความเข้าใจรูปแบบการใช้ชีวิตของผู้พิการและสมาชิกในครอบครัว ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างยิ่ง ระหว่างงานด้านการดูแลและฟื้นฟูสุขภาพกับงานออกแบบด้านสถาปัตยกรรม เพื่อความเหมาะสมในการจัดสภาพแวดล้อมสำหรับผู้พิการ และสอดคล้องกับความต้องการของผู้พิการและคนในครอบครัว

โครงการสนับสนุนสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุผ่านการออกแบบและตลาดเพื่อสังคม เป็นความร่วมมือระหว่าง สถาบันสร้างเสริมสุขภาพคนพิการ(สสพ.) สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข(สวรส.) สำนักงานกองทุนสนับสนุน(สสส.) สมาคมสถาปนิกสยาม และภาคีเครือข่ายสถาบันวิชาการ องค์กรปกครองท้องถิ่น และภาคีที่เกี่ยวข้อง ร่วมกัน การดำเนินงาน โดยเน้นกระบวนการออกแบบครัวเรือน ที่อยู่อาศัยที่เอื้ออำนวยและรองรับการดำเนินชีวิตคนพิการ และผู้สูงอายุ และเป็นการพัฒนาศักยภาพผู้ออกแบบ รวมทั้งการสร้างกลไกด้านเทคนิคการ และกลไกการดำเนินงานในพื้นที่ ในพื้นที่นำร่องภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และ ภาคใต้ องค์กรประกอบดังกล่าวมาในแต่ละพื้นที่นั้น ล้วนแล้วแต่เป็นองค์ประกอบสำคัญของกลไกสำคัญที่จะทำให้การดำเนินการด้านการดูแลสุขภาพผู้พิการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดความยั่งยืนต่อไป แต่ทั้งนี้ในสถานการณ์ปัจจุบัน สาเหตุความจำเป็นทางเศรษฐกิจที่สถาบันครอบครัวต้องเผชิญอยู่ ทำให้เป็นปัญหาอย่างยิ่งต่อการที่แต่ละครอบครัวที่มีผู้พิการอยู่จะให้การดูแลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกัน

หน่วยงานที่ทำหน้าที่ให้บริการและสวัสดิการแก่ผู้พิการ ก็มีความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของผู้พิการไม่ค่อยชัดเจนนัก หรือไม่สามารถเข้าใจได้ในทุกมิติ นอกจากนี้หน่วยงานและองค์กรที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับผู้พิการ ยังมีข้อจำกัดในการดำเนินงานซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากนโยบายและแผนงานของหน่วยงาน รวมทั้งความจำกัดด้านงบประมาณและบุคลากรในการทำงาน

ดังนั้น การดำเนินการศึกษาในครั้งนี้ นอกเหนือจากการศึกษาถึงรายละเอียดของสมรรถภาพทางร่างกายและสภาพที่อยู่อาศัยของผู้พิการในรายบุคคล เพื่อออกแบบปรับปรุงที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับผู้พิการแล้ว ยังรวมถึงการสร้างกลไกการทำงานในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับผู้พิการเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดการที่พักอาศัยและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับผู้พิการให้แก่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง และส่งเสริมให้หน่วยงานมีแผนการดำเนินงาน มาตรการ การจัดบริการด้านที่พักอาศัยและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับผู้พิการ โดยมุ่งเน้นการสร้างต้นแบบและพัฒนากลไกการจัดการในระดับท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพ และส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพที่อยู่อาศัยให้เหมาะสมกับการดำรงชีวิตของผู้พิการ ที่ให้มีอิสระลดการพึ่งพา ลดภาระครอบครัวและผู้ดูแล สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสภาพแวดล้อมที่ปรับปรุงได้จริง อันจะนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของผู้พิการและครอบครัวต่อไป

● วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อการพัฒนากลไกการทำงานระดับพื้นที่ ว่าด้วยเรื่องการสำรวจปัญหาและความต้องการ การขอรับคำปรึกษาและ/หรือออกแบบ การประสานดำเนินการให้เกิดการปรับสภาพแวดล้อม การประสานทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการปรับสภาพแวดล้อม พื้นที่ครัวเรือนส่วนบุคคลอาคารและพื้นที่สาธารณะ ที่จะสามารถดำเนินการในระยะต่อไปเกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน
2. เพื่อการพัฒนาศักยภาพผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย ให้สามารถขยายผลการทำงานการจัดสภาพแวดล้อมที่ดีได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม
3. เพื่อจัดการความรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านการจัดการสภาพแวดล้อมในบ้านและในชุมชน การพัฒนาบริการทางสังคมที่เป็นการบูรณาการสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ ให้กับพื้นที่อื่นๆ หรือเพื่อการนำเสนอเป็นแนวทางในการดำเนินงาน การพัฒนาศักยภาพ รวมถึงการพัฒนาและปรับปรุงนโยบายที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลางและท้องถิ่น
4. เพื่อการพัฒนาเครือข่ายนักวิชาการและผู้ปฏิบัติงานสถาปนิกอาสาในพื้นที่ เพื่อร่วมเป็นกลไกสำคัญในการสนับสนุนการขับเคลื่อน การพัฒนาสิ่งแวดล้อมตามหลักการการออกแบบเพื่อคนทั้งมวล และการพัฒนาระบบบริการทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการและผู้สูงอายุในระยะยาว

5. เพื่อพัฒนาศูนย์กลางด้านข้อมูล การจัดการความรู้ และการวิจัย การให้บริการทางวิชาการ ที่เกี่ยวข้องด้านการออกแบบและการปรับสภาพแวดล้อมเพื่อคนทั้งมวล การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการและผู้สูงอายุ ตลอดจนการสร้างการมีส่วนร่วมกับกลุ่มเป้าหมายหลัก ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานผู้ให้บริการ และสถาบันวิชาการอื่นในท้องถิ่น เพื่อพัฒนาข้อเสนอ นโยบาย และสื่อสารสาธารณะเพื่อปรับทัศนคติด้านการจัดการสภาพแวดล้อมทางสังคมให้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของมวลชน

● พื้นที่การดำเนินงาน

บ้านที่ทำการปรับสภาพ (นำร่อง) จำนวน 10 หลัง (รายละเอียดระบุในภาคผนวก) อยู่ในพื้นที่อำเภอดอกคำใต้ (8 หลัง) และอำเภอภูพานยาว (2 หลัง) ประกอบไปด้วย

พื้นที่อำเภอดอกคำใต้ ในพื้นที่เทศบาลหนองหล่ม จำนวน 3 หลัง องค์การบริหารส่วนตำบลคือเวียง จำนวน 1 หลัง และในพื้นที่เทศบาลบ้านถ้ำ จำนวน 2 หลัง

พื้นที่อำเภอภูพานยาว ในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว จำนวน 2 หลัง

โดยอาศัยแกนกลางการประสานงาน มี 2 หน่วยงาน คือ สภาคนพิการจังหวัดพะเยา และสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดพะเยา นำโดยนายเพิ่มศักดิ์ อินทะโส

● กิจกรรมและ กลุ่มเป้าหมายการดำเนินงาน

กิจกรรมการดำเนินงาน ประกอบไปด้วย 3 ขั้นตอนหลัก ดังนี้

- 1) ขั้นตอนการเตรียมข้อมูล ทำความเข้าใจก่อนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
- 2) ขั้นตอนการสำรวจข้อมูลเพื่อการออกแบบ และกระบวนการก่อสร้าง
- 3) ขั้นตอนการจัดการความรู้จากบทเรียน ประสพการณ์การปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

1) ขั้นตอนการเตรียมข้อมูล ทำความเข้าใจก่อนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเน้นการจัดเก็บข้อมูลบ้านผู้พิการ

ทำความเข้าใจกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่ กิจกรรมการดำเนินงานขั้นตอนนี้ คือ

1.1 การลงพื้นที่พื้นที่บ้าน เพื่อสำรวจสถานการณ์ ทำการประเมินความจำเป็นและการจัดเก็บข้อมูลบ้าน สภาพภายใน ภายนอกบ้าน ปัญหา ความต้องการ คนพิการ ปัญหา เพื่อการคัดเลือกบ้านเป้าหมายและซึ่งข้อมูลดังกล่าวจะนำไปใช้เพื่อการส่งต่อให้กับทีมเทคนิคด้านการออกแบบ และประกอบ การประเมินผลการเปลี่ยนแปลงของคนพิการ

ประเภทข้อมูลการจัดเก็บ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่หนึ่ง ข้อมูลเกี่ยวกับคนพิการ ประเด็น ข้อมูลพื้นฐาน ชื่อ สกุล อายุ ที่อยู่, จำนวน และบทบาทสมาชิกในครอบครัว ประเภทความพิการ,ข้อจำกัดในการดำเนินชีวิตทั้งในส่วนร่างกาย และ สภาพแวดล้อม, ความสามารถของคนพิการ, ปัญหาความต้องการการปรับ ความสามารถในการสนับสนุน ของครอบครัวและชุมชน สมทบ การ

ดำเนินงานส่วนที่สองข้อมูลบ้าน สภาพแวดล้อมภายใน ภายนอกบ้าน ผู้ให้ข้อมูลคือ คนพิการ ผู้ดูแล สมาชิกในครอบครัว ชุมชน (อบต. อพมก. ผู้นำชุมชน เทศบาล ฯ)

1.2 การจัดประชุมภาคีที่เกี่ยวข้องในระดับชุมชนเพื่อทำความเข้าใจต่อเป้าหมาย วัตถุประสงค์การดำเนินงาน ตลอดจนสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการคัดเลือกบ้านและ บทบาทการสนับสนุนดำเนินงาน รวมทั้งประเมินความเป็นไปได้ความพร้อมการสร้างพัฒนาเป็น กลไกประสานงานระดับพื้นที่

1.3 การจัดประชุมร่วมกับสถาบันวิชาการด้านการออกแบบ และที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำความเข้าใจต่อเป้าหมาย วิธีการทำงานร่วมกัน พร้อมบทบาทภารกิจ ซึ่งเป็นกระบวนการประเมินความ สนใจ ความเป็นไปได้ในการสร้างพัฒนากลไกด้านเทคนิควิชาการ

2) ขั้นตอนการสำรวจข้อมูลเพื่อการออกแบบและกระบวนการก่อสร้างกิจกรรมการดำเนินงาน ดังนี้

2.1 การส่งต่อและเชื่อมโยงข้อมูลให้สถาปนิกประกอบการออกแบบ การลงพื้นที่เพื่อสำรวจข้อมูลที่นำมาใช้ในการออกแบบ

2.2 การลงพื้นที่บ้านสำรวจเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ชีวิตของคนพิการเพื่อประกอบการ ออกแบบให้สอดคล้องความต้องการเพื่อการดำเนินชีวิตจริงเพิ่มเติม

2.3 การออกแบบบ้าน การออกแบบปรับสภาพแวดล้อมรายครัวเรือนการประเมินราคา ค่าก่อสร้างเบื้องต้น และกำหนดแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับผู้พิการและวางแผนการดำเนินงาน

2.4 นำแบบบ้านกลับลงพื้นที่เพื่อหาหรือฟังความคิดเห็นของคนพิการสมาชิกบ้านชุมชน

2.5 นำความเห็นที่ได้มาทำการปรับแบบ และร่วมพิจารณาความเป็นไปได้ในการก่อสร้างเพื่อแบบก่อสร้างได้จริงและเอื้ออำนวยให้คนพิการใช้ประโยชน์ได้จริง

2.6 เวทีร่วมกับครอบครัวอปท. ชุมชน ผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันพิจารณาให้เกิดการดำเนินงานปรับสภาพตามแบบในประเด็นการหาหรือเกี่ยวกับขั้นตอนการก่อสร้าง : ทรัพยากรมาจากแหล่งไหน ในรูปแบบใดบ้างวิธีการประสานงานเชื่อมโยงทรัพยากรทำอะไรขั้นตอนการ เบิกจ่ายเป็นอย่างไรผู้ที่มีอำนาจการตัดสินใจกรณี ที่มีปัญหาการก่อสร้าง

3) ขั้นตอนการจัดการความรู้จากบทเรียน ประสบการณ์การปฏิบัติ

การจัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างตัวแทนของกลุ่มองค์กรแต่ละกลุ่มในแต่ละพื้นที่ โดยเน้นเรื่องการพัฒนากลไกการจัดการในระดับท้องถิ่นเพื่อการสรุปบทเรียน การจัดการความรู้จากปฏิบัติการ สองกลุ่มหลักๆ คือ กลุ่มวิชาการ ด้านออกแบบเทคนิค และกลุ่มกลไกการขับเคลื่อนการปฏิบัติการระดับพื้นที่ คือ

- เวทีนักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ลงพื้นที่ เก็บประเด็น ความเห็นต่อการออกแบบ เรียนรู้มิติคนพิการ การเรียนรู้การทำงานชุมชน การปรับใช้หลักสูตร ความรู้ในสถาบัน ลงสู่พื้นที่ บทเรียนการเรียนรู้ถูกนำไปใช้ในการพัฒนากระบวนการเรียน การสอน การพัฒนา ไปสู่การเป็นหน่วยบริการทางสังคม ได้อย่างไร วิธีการใด ขอบข่ายเนื้อหาอย่างน้อยแค่ไหน อย่างไร

-เวทีระดับครอบครัว และชุมชน ทั้งก่อน – หลัง ประเด็น ความคิดความรู้สึกการปรับ
บ้านมีนัยยะใดบ้าง ความสัมพันธ์ของสมาชิก การใช้พื้นที่ของสมาชิก วิถี ีลาชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป
ในเรื่องใดบ้าง บทบาทชุมชน การขยายผลให้ครอบคลุมในพื้นที่ประเด็น แผนงาน ข้อเสนอนโยบาย
กฎระเบียบการปฏิบัติ กิจกรรมที่ชุมชนดำเนินงาน ขั้นตอน วิธีการปฏิบัติ ทรัพยากร และการ
ประสานเชื่อมโยงอย่างไร การบริหาร การจัดการ

● แผนการดำเนินงาน

แผนการดำเนินโครงการ 6 เดือน (1 พ.ย. 2554 – 1 พ.ค. 2555)			
วัน เดือน ปี		กิจกรรม	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
Preliminary Process	พ.ย. 2554	-ลงพื้นที่ สํารวจ และเก็บข้อมูลเบื้องต้นกับเครือข่าย	-ข้อมูลและรายละเอียดสภาพปัญหาด้านที่อยู่อาศัยของกลุ่มเป้าหมาย
	ธ.ค. 2554/ ม.ค. 2555	-13 ธ.ค. 54 จัดสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในทีมคณะทำงาน และนักศึกษา	-รู้จักเจ้าหน้าที่ ผู้ประสานงาน เครือข่ายในพื้นที่ศึกษา
	(1-2 เดือน)	-13 ธ.ค. 54 จัดสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในทีมคณะทำงาน และนักศึกษา	-ผู้เข้าร่วมโครงการเข้าใจสภาพปัญหาและข้อจำกัดด้านที่อยู่อาศัยของผู้พิการและเข้าใจหลักการออกแบบสำหรับทุกคน
		-ลงพื้นที่ เพื่อจัดทำร่างวัดเพื่อออกแบบปรับปรุง	-แบบที่อยู่อาศัย และแนวทางในการออกแบบปรับปรุง -ความร่วมมือจากชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
Data Analysis and	ธ.ค. 2554/ ม.ค. 2555	-วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล	-ข้อมูลในการออกแบบปรับปรุงที่อยู่อาศัย
	ก.พ. / มี.ค. 2555	-ออกแบบปรับปรุง -พัฒนาแบบร่าง	-แบบร่างการปรับปรุงที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมสำหรับผู้พิการ -ผลงานการออกแบบปรับปรุงที่อยู่อาศัย และสภาพแวดล้อมที่เป็นมิตรสำหรับผู้พิการ

	(2 เดือน)	-นำเสนอผลงานการออกแบบแก่ กลุ่มเป้าหมาย(ผู้พิการทั้ง 10 หลัง)	-ข้อเสนอแนะจากผู้พิการและผู้ที่เกี่ยวข้อง สำหรับการปรับปรุงและพัฒนาผลงานการออกแบบ
		-ปรับปรุงแก้ไขแบบขั้นสุดท้าย -เขียนแบบก่อสร้าง -ทำแบบประเมินราคา	-ผลงานการออกแบบขั้นสมบูรณ์ ประกอบด้วยแบบสำหรับการก่อสร้าง และแบบประเมินราคา
Building Process	ก.พ./ มี.ค. - เม.ย./ พ.ค. 2555 (2 เดือน)	-ตรวจสอบ ให้คำปรึกษา ระหว่าง การก่อสร้าง	-ทราบบัณฑิตและข้อจำกัดระหว่างการก่อสร้าง -การก่อสร้างที่สอดคล้องเป็นไปตามแบบก่อสร้าง หรือมีมาตรฐานเทียบเท่า
Writing Up	เม.ย. / พ.ค. - พ.ค. / 2555 (1-2 เดือน)	-เขียนรายงานสรุปการดำเนินโครงการฯ	-รายงานการดำเนินโครงการฉบับสมบูรณ์

บทที่ 2: ผลการดำเนินงานตามกิจกรรม

บทที่ 2 ผลการดำเนินงานตามกิจกรรม

● รายงานการดำเนินงานตามรายการกิจกรรม

การดำเนินโครงการ ประกอบไปด้วยกิจกรรมหลายรูปแบบ โดยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

- การลงสำรวจพื้นที่ครั้งที่ 1
- การสัมมนารับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ครั้งที่ 1 (KM 1)
- การออกแบบเบื้องต้น
- การลงพื้นที่สำรวจจริงวัด เก็บข้อมูลเชิงลึก
- การสัมมนารับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ครั้งที่ 2 (KM 2)
- การปรับปรุงและพัฒนาแบบ
- การลงพื้นที่เพื่อหาหรือเรื่องงบประมาณสนับสนุนการก่อสร้าง
- การถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์การดำเนินโครงการ (KM 3)

เพื่อให้เห็นการรายงานการดำเนินงานตามกิจกรรมเข้าใจได้ง่ายในภาพกว้าง จะขอนำเสนอออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

รูปแบบแรกคือ กิจกรรม การลงสำรวจ และเก็บข้อมูลในพื้นที่ศึกษา (ประมวลภาพ)

รูปแบบที่สอง คือ กิจกรรม การจัดสัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้และความคิดเห็น (ประมวลภาพ และสรุปแบบประเมิน)

รูปแบบที่สาม คือ กระบวนการออกแบบ/พัฒนาแบบ และหาหรืองบประมาณ (ประมวลภาพ)

โดยจะนำเสนอตามลำดับ

- การลงพื้นที่เก็บข้อมูล/วัดราง/ข้อมูลบ้านในพื้นที่ศึกษา

ประกอบไปด้วย

-ประมวลภาพการลงพื้นที่ศึกษา ครั้งที่ 1 (การลงสำรวจพื้นที่)
(ระหว่างวันที่ 10-12 พฤศจิกายน 2554)

-ประมวลภาพการลงพื้นที่ศึกษา ครั้งที่ 2 (การสำรวจ รั้ววัดบ้าน)
(ระหว่างวันที่ 27-29 มกราคม 2555)

นางสาวลอน เฝ้าก้นทะ

โครงการสนับสนุนการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ

นางสาวสังเวียน นามจักร

โครงการสนับสนุนการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ

นางสาวสมจิต เผ่ากันทะ

โครงการสนับสนุนการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ

ยายขาว อ่อนหวาน

โครงการสนับสนุนการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ

ยายเรือนแก้ว หวานเลี้ยง

โครงการสนับสนุนการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ

นายมา มุลเทพ

โครงการสนับสนุนการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ

นางสาวปนัดดา อินตะสาร

โครงการสนับสนุนการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ

นายชาติ ใจกว้าง

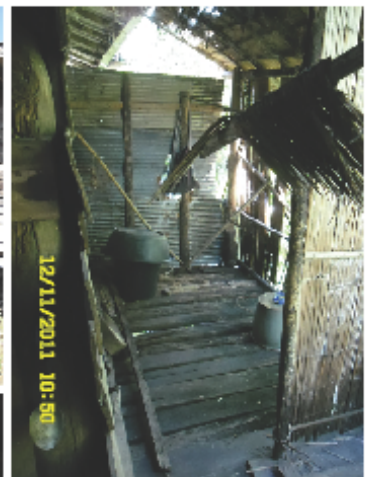
โครงการสนับสนุนการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ

ยายต้อม ก้อนคำ

โครงการสนับสนุนการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ

- การลงพื้นที่เก็บข้อมูล/วัดราง/ข้อมูลบ้านในพื้นที่ศึกษา

ประกอบไปด้วย

-ประมวลภาพการลงพื้นที่ศึกษา ครั้งที่ 1 (การลงสำรวจพื้นที่)
(ระหว่างวันที่ 10-12 พฤศจิกายน 2554)

-ประมวลภาพการลงพื้นที่ศึกษา ครั้งที่ 2 (การสำรวจ รังวัดบ้าน)
(ระหว่างวันที่ 27-29 มกราคม 2555)

นางสาวลอน เป่ากันทะ

โครงการสนับสนุนการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ

นางสาวสังเวียน นามจักร

โครงการสนับสนุนการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ

นางสาวสมจิต เผ่ากันทะ

โครงการสนับสนุนการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ

ยายขาว อ่อนหวาน

โครงการสนับสนุนการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ

ยายเรือนแก้ว หวานเสียง

โครงการสนับสนุนการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ

นายมา มูลเทพ

โครงการสนับสนุนการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ

นางสาวปนัดดา อินตะสาร

โครงการสนับสนุนการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ

นายชาติ ใจกว้าง

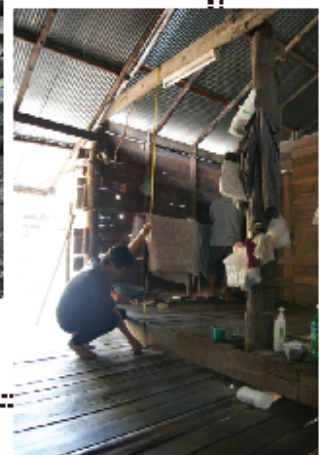

โครงการสนับสนุนการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ

นายบุญยัง คิดถูก

โครงการสนับสนุนการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ

ยายต๋อม ก้อนคำ

โครงการสนับสนุนการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ

- การสัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้/รับฟังความคิดเห็น/ การนำแบบลงพื้นที่

ประกอบไปด้วย 3 กระบวนการ ได้แก่ กิจกรรมการสัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้ ครั้ง

ที่ 1 (KM 1) เผยแพร่แนวคิดการออกแบบเพื่อคนทุกคน พร้อมกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประจักษ์ สำหรับนิสิตภาควิชาสถาปัตยกรรม) การสัมมนารับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (KM 2) เป็นการนำเสนอผลงานการออกแบบปรับปรุงสภาพที่อยู่อาศัย แก่คนพิการและครอบครัว โดยกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และการเผยแพร่ความรู้และผลการดำเนินงานโครงการ (KM 3) ในการนี้การสรุปประเมินผลการดำเนินในแต่ละกิจกรรมจะนำเสนอตามลำดับ

กิจกรรมการสัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้ ครั้งที่ 1 (KM 1)

โครงการสนับสนุนการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ

วันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ.2554 เวลา 8.00น. – 13.00น.

ณ ห้องประชุม วิทยาลัยพลังงานทดแทน มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก

โครงการการสนับสนุนการออกแบบสภาพแวดล้อม
ที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ

วันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2554 เวลา 8.00-12.00 น.

ณ ห้องประชุม วิทยาลัยพลังงานทดแทน มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ จังหวัดพิษณุโลก

08:30 - 09:00 น. ลงทะเบียน

09:00 - 09:10 น. พิธีเปิด (โดยแพทย์หญิงวัชรารวี ไขบุญลย์)

09:10 - 10:00 น. นำเสนอโครงการการสนับสนุนการออกแบบสภาพแวดล้อมที่
เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ และเสนอสภาพปัญหาที่อยู่อาศัยในพื้นที่
ศึกษา (ดร.วิดิยา ปิตตังนาโพธิ์)

10:00 - 10:30 น. นำเสนอมาตรฐานและระยะของสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้
พิการ (อาจารย์ช่อเพชร พานระลึก)

10:30 - 11:00 น. กิจกรรมการเรียนรู้เชิงประจักษ์ และพักรับประทานอาหารว่าง

11:00 - 11:30 น. สะท้อนการเรียนรู้

11:30 - 12:00 น. กิจกรรมแลกเปลี่ยนและระดมความคิดเห็นเพื่อนำไปปรับปรุงที่อยู่อาศัย
และสภาพแวดล้อมในพื้นที่ศึกษา (Post it together)

12:00 - 12:40 น. ร่วมรับประทานอาหารกลางวัน

12:40 - 13:00 น. สรุปและถอดบทเรียน

KM I

โครงการสนับสนุนการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ

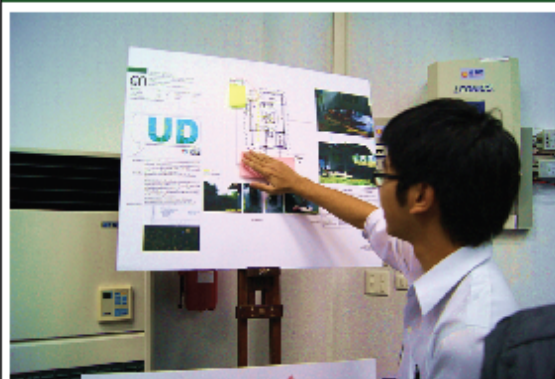
KM I

โครงการสนับสนุนการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ

KM I

โครงการสนับสนุนการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ

สรุปผลการดำเนินกิจกรรม การสัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้ ครั้งที่ 1 (KM 1)

โครงการสนับสนุนการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ

วันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ.2554 เวลา 8.00น. – 13.00น.

ณ ห้องประชุม วิทยาลัยพลังงานทดแทน มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด 30 ชุด ประกอบไปด้วย

นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวน 26 คน เจ้าหน้าที่ และตัวแทนจากสถาบันสร้างเสริมสุขภาพคนพิการ (ศสพ.) 2 ท่าน และเครือข่ายผู้พิการจากชมรมคนหูหนวกจังหวัดพิษณุโลก 2 ท่าน

ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของโครงการ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้ร่วมโครงการทุกคนเห็นด้วยเนื้อหาการอบรมมีความเหมาะสมและน่าสนใจ

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนร้อยละความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของโครงการในด้านต่างๆ

ความพึงพอใจด้านต่างๆ	ระดับความพึงพอใจ							
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		พอใช้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ด้านการบรรยาย								
1.เนื้อหาการอบรมมีความเหมาะสม น่าสนใจ	9	30%	18	60%	3	10%	0	
2. ประโยชน์ที่ได้รับจากการอบรม	8	26.6%	17	56.6%	5	16.6%	0	
3. รูปแบบการอบรมมีความน่าสนใจ	6	20%	21	70%	5	16.6%	0	
4. ระยะเวลาในการอบรมมีความเหมาะสม	5	16.6%	17	56.6%	8	26.6%	0	

ความพึงพอใจด้านต่างๆ	ระดับความพึงพอใจ							
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		พอใช้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ด้านการดำเนินการ								
1. สถานที่จัดงานมีความเหมาะสม	11	36.6%	14	46.6%	5	16.6%		
2. อาหารและอาหารว่างมีความเหมาะสม	7	23.3%	14	46.6%	8	26.6%	1	3.3%
3. การประชาสัมพันธ์การอบรมมีความทั่วถึง	1	3.3%	10	33.3%	15	50%	4	13.3%
4. การบริการของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินกิจกรรม	7	23.3%	19	63.3%	4	13.3%		

ข้อเสนอแนะ

1. ท่านคิดว่าการจัดสัมมนาแรกเปลี่ยนความรู้ “การสนับสนุนการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับผู้พิการและผู้สูงอายุ” ควรดำเนินต่อไปในครั้งต่อไปหรือไม่

ผู้ที่ทำแบบสอบถามจำนวน 30 ชุด ส่วนใหญ่ลงความเห็นให้ดำเนินการต่อไปอย่างต่อเนื่อง โดยให้เหตุผลว่าเป็นกิจกรรมที่ดีช่วยส่งเสริมสังคมและมีประโยชน์ต่อผู้พิการเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะผู้พิการที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้เคลื่อนที่ไม่สะดวกและในขณะเดียวกันเป็นการส่งเสริมให้นิสิตและสถานิกรุ่นใหม่ให้ตระหนักถึงการออกแบบที่เอื้อต่อผู้พิการและผู้สูงอายุมากขึ้นทำให้สังคมไทยอยู่อย่างเท่าเทียมและมีความสุขให้มากที่สุดเท่าที่เราจะทำได้

2.รูปแบบกิจกรรมอื่นๆที่ท่านอยากได้รับในการจัดโครงการสัมมนาแรกเปลี่ยนความรู้ครั้งที่ 2 คือ

-ต้องการให้มี work shop เยอะๆ

-ต้องการให้ผู้พิการได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมด้วย

-ต้องการให้มีการเชื่อมต่อความสัมพันธ์ระหว่างนักออกแบบกับผู้พิการเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้และเพื่อการออกแบบที่สมจริงยิ่งขึ้น

-อยากให้มีกิจกรรมเพื่อความบันเทิงเพิ่มเติมเช่นการสอนให้คนปกติได้เรียนรู้ในแบบของผู้พิการเพิ่มขึ้น(ซึ่งในกิจกรรมก็มีอยู่แล้ว)แต่อยากให้เวลามากขึ้นจะได้ทั่วถึง

3.ท่านอยากมีส่วนร่วมในกิจกรรมข้างต้นที่เสนอมารึหรือไม่

-ผู้ทำแบบสอบถามส่วนใหญ่อยากเข้าร่วมกิจกรรมอีกในครั้งต่อไป

4.ข้อเสนอแนะอื่นๆ

-โครงการนี้เป็นประโยชน์แก่ผู้พิการและผู้สูงอายุรวมถึงผู้ดูแลผู้พิการและผู้สูงอายุเป็นอย่างมากสมควรที่จะขยายโครงการต่อไปให้ครอบคลุมหลายๆพื้นที่และควรจัดในสถานที่ที่ผู้พิการและผู้สูงอายุหรือกลุ่มเป้าหมายหลักของโครงการสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างทั่วถึงหรือมากที่สุด

กิจกรรมการสัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้ ครั้งที่ 2 (KM 2)

โครงการสนับสนุนการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ

วันที่ 21 มิถุนายน พ.ศ.2555 เวลา 12.00น. – 15.30 น.

ณ ศูนย์สามวัยสถานสายใยรัก ตำบลบ้านถ้ำ อำเภอคอกำใต้ จังหวัดพะเยา

โครงการการสนับสนุนการออกแบบสภาพแวดล้อม
ที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ

วันที่ 21 มิถุนายน พ.ศ. 2555 เวลา 12.30 – 14.30 น.

ณ ศูนย์สามวัย สานสายใยรัก ตำบลบ้านเจ้า อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา

12.30 - 13.00 น.	ลงทะเบียน
13.00 - 13.15 น.	พิธีเปิด
13.15 - 14.15 น.	คณะทำงานนำเสนอแบบปรับปรุงบ้านผู้พิการในกรณีศึกษา ทั้ง 10 หลัง
14.15 - 15.00 น.	สัมมนารับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างคณะทำงาน เจ้าหน้าที่ และผู้พิการรวมทั้งผู้ดูแล (พร้อมทานอาหารว่าง)
15.00 - 15.15 น.	กิจกรรมระดมความคิดเห็นเพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาแบบ ปรับปรุง บ้านผู้ พิการในกรณีศึกษาทั้ง10 หลัง (Post it together)
15.15 - 15.30 น.	สรุปและถอดบทเรียน

KM II

โครงการสนับสนุนการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ

KM II

โครงการสนับสนุนการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ

KM II

โครงการสนับสนุนการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ

สรุปผลการดำเนินกิจกรรม การสัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้ ครั้งที่ 2 (KM 2)

วันที่ 6 เมษายน 2555

ณ ศูนย์สามวัย สานสายใยรัก ตำบลบ้านถ้ำ อำเภอคอกคำใต้ จังหวัดพะเยา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาทั้งหมด 30 ชุด ประกอบไปด้วย เจ้าหน้าที่อาสาสมัครจำนวน 5 คน (คิดเป็นร้อยละ 16.6) เจ้าหน้าที่สภาคนพิการทุกประการจังหวัดพะเยา 2 คน (คิดเป็นร้อยละ 6.6) สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดพะเยา 1 คน (คิดเป็นร้อยละ 3.3) เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลบ้านถ้ำ 2 คน (คิดเป็นร้อยละ 6.6) จากจำนวนผู้กรอกแบบสอบถาม ประกอบไปด้วยผู้หญิง 20 คน (คิดเป็นร้อยละ 66.6) และผู้ชาย 10 คน (คิดเป็นร้อยละ 33.3) ผู้เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่ม อายุระหว่าง 31-40 ปี (คิดเป็นร้อยละ 36.6) อายุระหว่าง 41-50 ปี (คิดเป็นร้อยละ 36.6) อายุมากกว่า 51 ปีขึ้นไป (คิดเป็นร้อยละ 26.6) ตามลำดับ (ตัวอย่างแบบประเมินโครงการ แสดงในเอกสารประกอบหมายเลข 5 ในภาคผนวก)

ข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมของโครงการ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการฯ ด้านการบรรยาย: ผู้เข้าร่วมโครงการแสดงความคิดเห็นเนื้อหาการอบรมการนำเสนอมีความเหมาะสม เข้าใจง่าย (คิดเป็นร้อยละ 80) รูปแบบการนำเสนอน่าสนใจ (คิดเป็นร้อยละ 76.6) ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วม (คิดเป็นร้อยละ 73.3) ระยะเวลาการนำเสนองานออกแบบเหมาะสม (คิดเป็นร้อยละ 66.6) ระยะเวลาการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเหมาะสม (คิดเป็นร้อยละ 66.6) ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการฯ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เฉลี่ยที่ 80% ดังที่แสดงในตาราง

วันที่ 6 เมษายน 2555

ณ ศูนย์สามวัย สานสายใยรัก ตำบลบ้านถ้ำ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา

ตารางที่ 1: การประเมินผลโครงการ

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
การนำเสนอ	N = 30	มากที่สุด		มาก	
		จำนวน	คิดเป็นร้อยละ	จำนวน	คิดเป็นร้อยละ
1. การนำเสนอมีความเหมาะสม เข้าใจง่าย	30	13	43.3 %	11	36.6 %
2. รูปแบบการนำเสนอน่าสนใจ	30	11	36.6 %	12	40.0 %
3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วม	30	11	36.6 %	11	36.6 %
4. ระยะเวลาการนำเสนองานออกแบบเหมาะสม	30	8	26.6 %	12	40.0%
5. ระยะเวลาการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเหมาะสม	30	5	16.6 %	15	50.0 %
การดำเนินโครงการ					
1. สถานที่จัดงานมีความเหมาะสม	30	14	46.6 %	10	33.3 %
2. อาหารมีความเหมาะสม	30	10	33.3 %	13	43.3 %
3. การประชาสัมพันธ์การอบรมมีความทั่วถึง	30	8	26.6 %	13	43.3 %
4. การบริการของเจ้าหน้าที่เหมาะสม	30	11	36.6 %	11	36.6 %
สรุปรวม	30				

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

- ผู้เข้ารับการอบรมส่วนใหญ่อยากให้มีการจัดโครงการบริการวิชาการขึ้นในครั้งต่อไป
- ศูนย์ 3 วัยต้องทำให้ประชาชนในพื้นที่ร่วมใจเป็นหนึ่งและร่วมกันเป็นรั้วของศูนย์
- ขอบคุณคณะอาจารย์ทุกๆท่านที่ได้มอบสิ่งดีให้กับคนพิการ
- อยากให้กลับมาเยี่ยมอีก

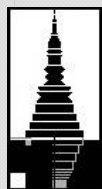
กิจกรรมการสัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้ ครั้งที่ 3 (KM 3)

โครงการสนับสนุนการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ

วันที่ 11 กรกฎาคม พ.ศ.2555 เวลา 12.00น. – 15.30 น.

ณ โถงใต้ถุน อาคารคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

โครงการการสนับสนุนการออกแบบสภาพแวดล้อม
ที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ
วันพุธที่ 11 กรกฎาคม พ.ศ. 2555 เวลา 10.00 น.เป็นต้นไป
บริเวณชั้นลอย ตึกคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

10.00 - 10.30 น.	ลงทะเบียน
10.30 - 11.00 น.	พิธีเปิด (โดยคณะบดี คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ม.บูรพา) พร้อมทำพิธีมอบ (เครื่องสุขภัณฑ์บ้านผู้พิการทั้ง 10 หลัง)
11.00 - 11.20 น.	คณะทำงานนำเสนอแบบปรับปรุงบ้านผู้พิการในกรณีศึกษา ทั้ง 10 หลัง
11.20 - เป็นต้นไป	ชมนิทรรศการ (พร้อมทานอาหารว่าง)

KM III

สรุปผลการดำเนินงานกิจกรรม การสัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้ ครั้งที่ 3 (KM 3)

ตารางที่ 1: การประเมินผลโครงการ

หัวข้อการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ						
การนำเสนอ	N = 30	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง	
		จำนวน	คิดเป็นร้อยละ	จำนวน	คิดเป็นร้อยละ	จำนวน	คิดเป็นร้อยละ
1.เนื้อหาการอบรมมีความเหมาะสม น่าสนใจ	30	13	43.33	16	53.3	-	-
2.ประโยชน์ที่ได้รับจากการอบรม	30	6	20.00	11	36.6	-	-
3.รูปแบบการอบรมมีความน่าสนใจ	30	4	13.33	11	36.6	-	-
4.ระยะเวลาในการอบรมมีความเหมาะสม	30	2	6.66	10	33.3	3	10
การดำเนินโครงการ							
1. สถานที่จัดงานมีความเหมาะสม	30	2	6.66	10	33.3	3	10
2. อาหารว่างมีความเหมาะสม	30	6	20.00	10	33.3	-	-
3. การประชาสัมพันธ์การอบรมมีความทั่วถึง	30	1	3.33	11	36.6	4	13.3
4. การบริการของเจ้าหน้าที่	30	6	20.00	10	33.3	-	-
สรุปรวม	30						

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

- ได้เผยแพร่ผลงานที่มีคุณภาพ
- ช่วยวางแผนชุมชนให้ถูกต้องตามหลัก
- เป็นกิจกรรมสาธารณะประโยชน์
- เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง
- เป็นโครงการที่ดีช่วยเหลือผู้ยากจน
- อยากให้โครงการนี้ดำเนินต่อไป
- ทำให้ผู้ที่สนใจมีแหล่งศึกษาค้นคว้า
- เป็นประโยชน์กับสาธารณะและผู้พิการที่ลำบาก
- ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากหลายๆฝ่าย
- เปิดความคิดด้านสถาปัตยกรรมให้แก่ผู้สนใจมากขึ้น

กระบวนการออกแบบ/พัฒนาแบบ และหาห้องบประมาณ

ประกอบไปด้วย

-ประมวลภาพการออกแบบ และพัฒนาแบบ

-ประมวลภาพการลงพื้นที่เพื่อหาห้องบประมาณการก่อสร้าง
(วันที่ 29 กรกฎาคม 2555)

กระบวนการออกแบบ/พัฒนาแบบ และหาห้องงบประมาณ

ประกอบไปด้วย

-ประมวลภาพการออกแบบ และพัฒนาแบบ

-ประมวลภาพการลงพื้นที่เพื่อหาห้องงบประมาณการก่อสร้าง
(วันที่ 29 กรกฎาคม 2555)

ปรึกษาหารือ เรื่องงบประมาณ

โครงการสนับสนุนการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ

- **แนวทางการปรับปรุง และแบบบ้าน (นำร่อง 10 หลัง)**

แนวทางการปรับปรุงบ้านในพื้นที่ศึกษา เกิดจากการประมวลข้อมูลหลายส่วน

ข้อมูลส่วนแรกได้จากสถาบันส่งเสริมสุขภาพคนพิการ (ศสพ.)

ข้อมูลส่วนที่สอง ได้จากการลงสำรวจ พื้นที่ศึกษา ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 โดยได้พูดคุย

หารือกับครอบครัวผู้พิการ

ข้อมูลส่วนที่สาม ได้จากการสัมภาษณ์แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ครั้งที่ 1

(ในมหาวิทยาลัยนเรศวร)

ข้อมูลส่วนที่สี่ ได้จากการสัมภาษณ์แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ครั้งที่ 2

(ศูนย์สามวัยสานสายใยรัก ต.บ้านถ้ำ อ.ดอกคำใต้ จ.พะเยา)

๑. บ้านนางสาวลอน เป่ากันทะ

ต.หนองหล่ม อ.ดอกคำใต้ จ.พะเยา

การเคลื่อนที่ เคลื่อนที่โดยใช้รถเข็น

การดำเนินชีวิต ใช้เวลาส่วนใหญ่ได้ทุน บริเวณ โถงร้านค้า

สภาพปัญหาและข้อจำกัดของที่อยู่อาศัย

ห้องน้ำเก่า ประตูแคบ และลดระดับต่ำมาก จึงไม่สามารถใช้รถเข็นได้ มีปัญหา
เรื่องน้ำท่วมขัง อย่างไรก็ตามบ้านฟ็ลตอนที่กำลังก่อสร้างนั้น ยังไม่มีห้องน้ำ

ศักยภาพที่มีอยู่ บ้านใหม่ก่อสร้างและจัดเป็นร้านค้าของชำเสริมรายได้

แนวทางและความต้องการในการปรับปรุง

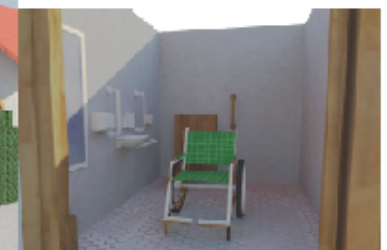
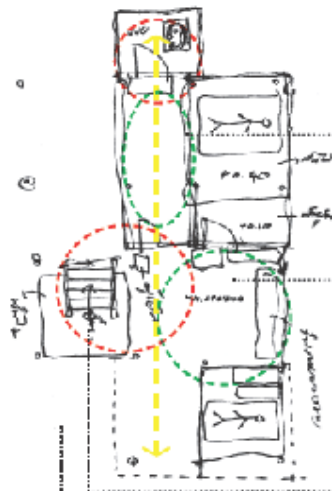
ห้องน้ำ ประตูบานเลื่อนและกว้างเพียงพอสำหรับรถเข็นเข้าออกได้สะดวก สุขภัณฑ์ที่
เหมาะแก่การใช้งานคือชักโครกในระดับความสูงพอดีกับท่านั่ง โดยเว้น
พื้นที่ข้างใดข้างหนึ่งของชักโครกสำหรับรถเข็นเข้าเทียบ ประกอบกับมีราว
แนวตั้งแนวนอนสำหรับยึดเกาะหมุนดั่งตัวนั่ง และอ่างล้างหน้าในระดับที่ใช้งาน
ได้เหมาะสมในอิริยาบถที่นั่งบนรถเข็น และเว้นพื้นที่ด้านล่างอ่างให้ รถเข็นสอด
เข้าได้ทั้งนี้ฟ็ลตอนอยากได้ลานซักล้าง และฝักบัวในการชำระล้างร่างกาย
พร้อมที่นั่งอาบน้ำ

ลานซักล้าง พื้น คสล. ใช้วัสดุกันลื่น พร้อมรางระบายน้ำ

ทางลาด พื้น คสล. เชื่อมจากลานซักล้างมายังบ้านเดิม

แบบการปรับปรุงบ้าน

นางสาวลอน เผ่ากันทะ

โครงการสนับสนุนการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ

๒. บ้านนางสาวสังเวียน นามจักร

ต.หนองหล่ม อ.ดอกคำใต้ จ.พะเยา

การเคลื่อนที่	ใช้ไม้เท้าช่วยในการเดิน เนื่องจากตาฝ้าฟาง
การดำเนินชีวิต	ช่วยเหลือตัวเองได้ดี
ปัญหาหลัก	ห้องน้ำอยู่ห่างไกลจากตัวบ้าน
ศักยภาพที่มีอยู่	การเคลื่อนที่และช่วยเหลือตนเองได้ค่อนข้างดี การระบายอากาศ และแสงธรรมชาติภายในบ้านดี

สภาพปัญหาและข้อจำกัดของที่อยู่อาศัย

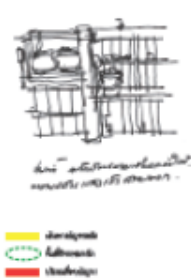
ระดับพื้นที่ลดหลั่นกันภายในบ้าน เป็นอุปสรรคต่อการเดิน

แนวทางและความต้องการในการปรับปรุง

ห้องน้ำ	สร้างเพิ่มเติมในระดับเดียวกับตัวบ้าน สุขภัณฑ์ที่เหมาะสมคือชักโครก วัสดุปูพื้นกันลื่น ติดตั้งราวแนวนอนและแนวตั้งในระดับที่เอื้อมถึงในทำยืน
ลานซักล้าง	ต่อเติมโครงสร้าง คสล. เทพื้นปูกระเบื้องกันลื่น สำหรับการซักล้าง อาจ ต้อง ขยายชานยื่นออกไปนอกชายคา ประกอบกับเสริมโครงหลังคาเพิ่ม
ทางลาด	เสริมทางลาด 2 จุด จุดแรก ระหว่างโถงหน้าห้องนอนกับโถงทางเข้าภายในบ้าน ซึ่งลดระดับลง 20 เซนติเมตร และจุดที่สอง คือ ระหว่างโถงทางเข้าภายในบ้าน กับพื้นที่ห้องครัว ซึ่งลดระดับลงกว่า 40 เซนติเมตร

แบบการปรับปรุงบ้าน

นางสาวสังเวียน นามจักร

โครงการสนับสนุนการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ

๓. บ้านนางสาวสมจิต เผ่ากันทะ

ต.หนองหล่ม อ.ดอกคำใต้ จ.พะเยา

การเคลื่อนที่ ใช้รถเข็น

การดำเนินชีวิต กลางวันใช้เวลาทำสิ่งประดิษฐ์ บริเวณใต้ถุนบ้าน และนอนชั้นบน

สภาพปัญหาและข้อจำกัดของที่อยู่อาศัย

ห้องนอนที่สมจิตอยู่ชั้นบน ต้องอาศัยการอุ้มขึ้นลงบ้าน

ศักยภาพที่มีอยู่ เป็นศูนย์การเรียนรู้ ห้องน้ำได้รับการปรับเปลี่ยนสำหรับผู้พิการในเบื้องต้น

แนวทางและความต้องการในการปรับปรุง

ห้องน้ำ เปลี่ยนสุขภัณฑ์ชักโครกให้สูงขึ้นในระดับเท่ากับเบาะรถเข็น และเว้นระยะห่างด้านใดด้านหนึ่งให้รถเข็นเข้าเทียบได้ และเสริมราวแนวตั้งแนวนอน (ในลักษณะรูปตัว L) โดยยื่นส่วนปลายของราวให้ได้มาตรฐาน เพิ่มที่นั่งยาวสำหรับอาบน้ำ เปลี่ยนตัวล๊อคประตูบานเลื่อน

ห้องนอน ก่อผนังกันความยาวสองช่วงเสา ความกว้างหนึ่งช่วงเสา สำหรับชายหญิงแยกห้อง หรืออาจมีมาน หรือฉากกั้นแยกสำหรับชายหญิงแต่ละห้องมี 2 เตียงนอน เฟอร์นิเจอร์ที่เหมาะสมสำหรับนอน คือ เตียงที่มีความสูงในระดับเข้า ห้อยขาได้ และสะดวกแก่การเขยื้อนตัวจากรถเข็นมาที่เตียงได้ ประตูทางเข้าห้องนอนบานเลื่อนมีช่องหน้าต่างระหว่างช่วงเสา โดยใช้บานเลื่อนลูกฟักกระจกแบบตัดแสง

แบบการปรับปรุงบ้าน

นางสาวสมจิต เป่ากันทะ

จุดจอดรถวีลแชร์
เพื่อคนพิการและผู้สูงอายุ
ที่พิการโดยฉับพลัน
๓. ทางเดิน ๑. ลานหน้าบ้าน

พื้นที่พักผ่อนกลางแจ้ง

ดูด้านนอกอาคาร

โครงการสนับสนุนการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ

๕. บ้านนางสาว อ้อยหวาน

ต.คือเวียง อ.ดอกคำใต้ จ.พะเยา

การเคลื่อนที่ ใช้วิธีเคลื่อนคลาน และใช้ Walker ช่วยในการเคลื่อนที่บริเวณใต้ถุนบ้าน
การดำเนินชีวิต คุณยายใช้เวลากลางวันส่วนใหญ่ขึ้นบน และใช้ห้องน้ำชั้นล่าง หลังจากปรับปรุงสามารถใช้รถเข็นได้

สภาพปัญหาและข้อจำกัดของที่อยู่อาศัย

ห้องน้ำอยู่ชั้นล่างห่างไกล และไม่สะดวกในการเข้าถึงจากห้องนอนซึ่งอยู่ด้านบน อีกทั้งโครงสร้างบริเวณลานซักล้างชั้นบนเอียงและผุพัง

แนวทางและความต้องการในการปรับปรุง

แนวทางแก้ไข เสริมโครงสร้างแก้ไขพื้นที่เอียง ต่อเติมห้องน้ำเพิ่มชั้นบน พร้อมราวจับ
แนวนอนและแนวตั้ง

ห้องน้ำ สร้างต่อ ประตูกว้างเพียงพอกับรถเข็นเข้าออกได้สะดวก สุขภัณฑ์ที่เหมาะสมแก่
การใช้งานคือชักโครกในระดับความสูงพอดีกับท่านั่ง โดยเว้นพื้นที่ข้างใดข้าง
หนึ่งของชักโครกสำหรับรถเข็นเข้าเทียบ ประกอบกับมีราวแนวตั้งแนวนอน
สำหรับยึดเกาะหมุนดึงตัวนั่ง และอ่างล้างหน้าในระดับที่ใช้งานได้เหมาะสมใน
อิริยาบถที่นั่งบนรถเข็น

ลานซักล้าง ปรับเปลี่ยนพื้นไม้ เป็นพื้น คสล. โดยใช้วัสดุกันลื่น พร้อมวางระบายน้ำ

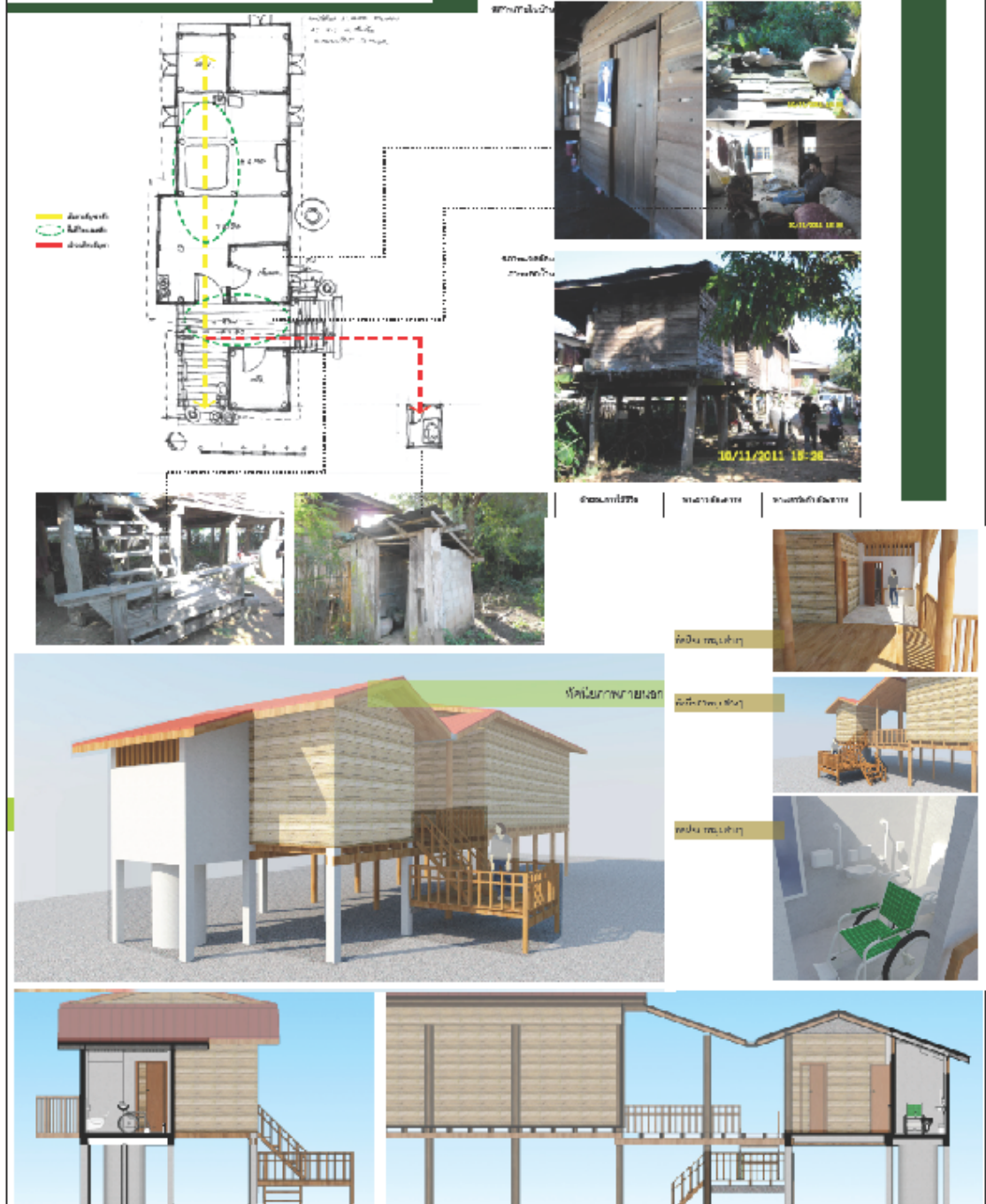
บันได ปรับแก้ไขลูกนอนให้ได้มาตรฐาน ประกอบกับปรับเสริมราวกันตกให้จับได้
สะดวกขึ้น

ทางลาด ปรับเพิ่มให้เหมาะกับการสัญจรรถเข็น เชื่อมระหว่างตัวเรือนสู่พื้นล่าง และจาก
ชานบันไดสู่พื้นดิน

ราวกันตก ติดตั้งตามแนวผนังภายในบ้าน

แบบการปรับปรุงบ้าน

ยายขาว อ่อนหวาน

โครงการสนับสนุนการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ

๕. บ้านนางเรือนแก้ว หวานเขียว

ต.บ้านถ้ำ อ.ดอกคำใต้ จ.พะเยา

การเคลื่อนที่   ช่วยตัวเองไม่ได้ หลังจากปรับปรุงแก้ไขบ้านแล้วสามารถใช้รถเข็น

การดำเนินชีวิต   ใช้เวลาส่วนใหญ่พักผ่อนอยู่บนเตียง ลูกสาวเป็นผู้ดูแลหลัก

สภาพปัญหาและข้อจำกัดของที่อยู่อาศัย

พื้นที่ภายในอึดอัด ระบบสุขาภิบาลไม่เหมาะสม

ศักยภาพที่มีอยู่   คุณลุง (ลูกเขย) เป็นช่าง สามารถก่อสร้างและปรับปรุงอีกทั้งวัสดุ และวงกบ
จัดเตรียมไว้แล้ว

แนวทางและความต้องการในการปรับปรุง

รื้อถอน   โครงสร้างพื้นไม้เดิม เปลี่ยนเป็นพื้นปูนปูกระเบื้อง โดยลดระดับพื้นเป็น 20
เซนติเมตร

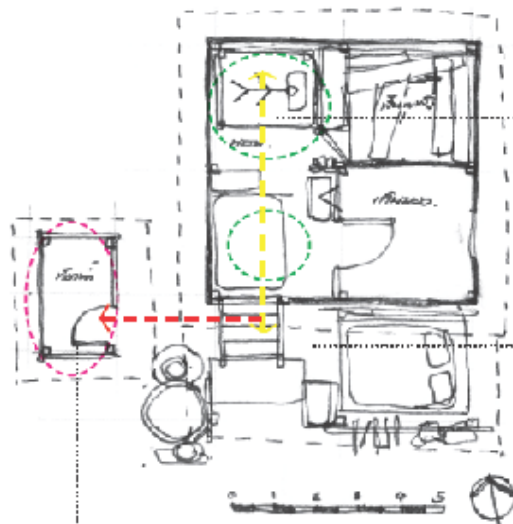
ห้องน้ำ   ต่อเติมห้องน้ำใหม่เพิ่มติดกับห้องน้ำเก่า และเทพื้นปูนปูกระเบื้อง เป็นลานชัก
ล้าง เชื่อมจากห้องน้ำไปยังโถงพักผ่อน โดยทำหลังคาคลุมกันแดดกันฝน
ปรับปรุงระบบสุขาภิบาล สุขภัณฑ์ที่เหมาะสม คือ ชักโครก โดยมีราวจับทั้ง
แนวนอน และแนวตั้งประตูห้องน้ำมีความกว้างเพียงพอสำหรับรถเข็นผ่าน

ลานชักล้าง   เทพื้นปูนเชื่อมต่อระหว่างห้องน้ำใหม่กับตัวบ้าน วัสดุปูกันลื่น

ห้องนอนคุณยาย   ปรับห้องครัวที่ผูกงเดิมเป็นห้องนอนคุณยาย มีช่องหน้าต่าง สำหรับผนังทั้ง 2
ด้าน โดยเพิ่มความสูงของระดับหลังคาไปอีกประมาณ 50 เซนติเมตร ปรับ
พื้นที่นอนเดิมของคุณยายเป็นโถง นั่งเล่นและต้องเจาะช่องประตูเปิดออกสู่
ลานชักล้างไปยังห้องน้ำได้สะดวก

แบบการปรับปรุงบ้าน

ยายเรือนแก้ว หวานเสียง

เส้นประสีเหลือง
เส้นประสีเขียว
เส้นประสีแดง

โครงการสนับสนุนการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ

๖. บ้านนายมา มูลเทพ

ต.บ้านถ้ำ อ.ดอกคำใต้ จ.พะเยา

การเคลื่อนที่ ใช้ไม้เท้าพยุงเดินได้ และรถเข็น

การดำเนินชีวิต คุณตาสามารถพักผ่อนทั้งภายในบ้าน และภายนอกบ้าน โดยมีภรรยาเป็นผู้ดูแล

สภาพปัญหาและข้อจำกัดของที่อยู่อาศัย

ทำเลที่ตั้งของบ้านอยู่หัวทุ่ง จึงได้รับผลกระทบจากลมฤดูร้อนในช่วงเมษายน (วาตะภัยที่จังหวัดพะเยาเป็นปัญหาหลักที่เกิดขึ้นประจำ) ทำให้กระเบื้องมุงหลังคาปลิวหลุดร่อน ทำให้ ต้องซ่อมทุกปีห้องน้ำอยู่นอกชายคาบ้าน ไม่สะดวกแก่การเข้าถึง

ศักยภาพที่มีอยู่ สล่าหาได้ในท้องถิ่น วัสดุจัดหาจากหน่วยงานท้องถิ่น

แนวทางและความต้องการในการปรับปรุง

เนืองานเก่า ปูกระเบื้องภายในห้องนอนให้เสร็จต่อเติมโถงเข้าหน้าบ้าน เทพื้นปูน ปูกระเบื้องผิวด้านโดยลดระดับลงมาจากภายในบ้าน 10 เซนติเมตร โครงสร้าง หลังคาเสาเดิมมีอยู่แล้ว ไม่ต้องปรับเปลี่ยน แต่ควรเพิ่มวัสดุสำหรับยึด กระเบื้องหลังคาให้แน่นหนายิ่งขึ้น

ลานซักล้าง เทพื้นปูนปูกระเบื้อง (กันลื่น) โดยลดระดับลงมาจากภายในบ้าน 10 เซนติเมตร เป็นลานซักล้าง ต่อจากครัว และตัวบ้าน โดยลาดเชื่อมมายังห้องน้ำเดิม ต่อเติมชายคามุงกระเบื้อง คลุมเชื่อมจากตัวบ้านมายังห้องน้ำเดิม

ราวภายในบ้าน ติดตั้งราวแนวนอน ในระดับที่เอื้อมถึงในท่ายืน

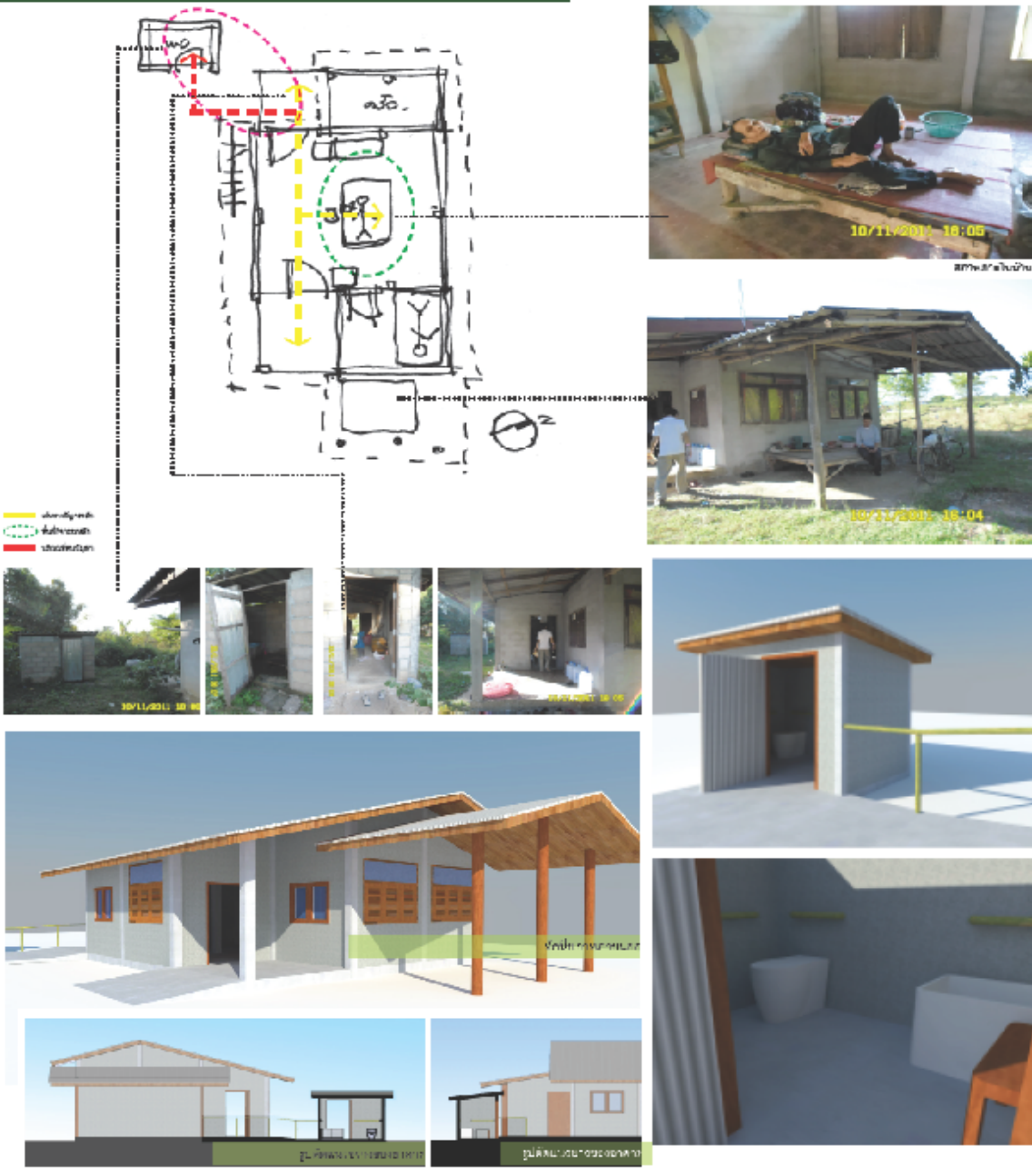
ห้องน้ำ เปลี่ยนสุขภัณฑ์นั่งราบบนสุขภัณฑ์ชักโครกมีความสูงในระดับทำนั่ง พร้อม ราวแนวนอนและแนวตั้ง อาจปรับใช้วัสดุที่หาได้ง่ายในท้องถิ่น เช่น ไม้ไผ่ อย่างไรก็ตาม การใช้งานในพื้นที่เปียกอาจจะไม่เหมาะสม วัสดุปูพื้นแบบผิวหยาบกันลื่น

ทางลาด รอบบ้าน พร้อมราวกันตก เชื่อมจากหน้าบ้านไปยังห้องน้ำได้

ข้อเสนอเพิ่มเติม การออกแบบแนวแสงระแนง ไม้เลื้อย พร้อมแนวต้นไม้ ลดกระแสแรงลม

แบบการปรับปรุงบ้าน

นายมา มุลเทพ

โครงการสนับสนุนการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ

๗. บ้านนางสาวปนัดดา อินทะสาร

ต.บ้านถ้ำ อ.ดอกคำใต้ จ.พะเยา

การเคลื่อนที่ ใช้วิธีเคลื่อนกลาน ไม่สามารถใช้รถเข็นได้
การดำเนินชีวิต ใช้ชีวิตส่วนใหญ่บนบ้าน โดยมีคุณแม่เป็นผู้ดูแลและชำระล้างร่างกายให้

สภาพปัญหาและข้อจำกัดของที่อยู่อาศัย

ขาดห้องน้ำและพื้นที่ชำระล้างชั้นบน

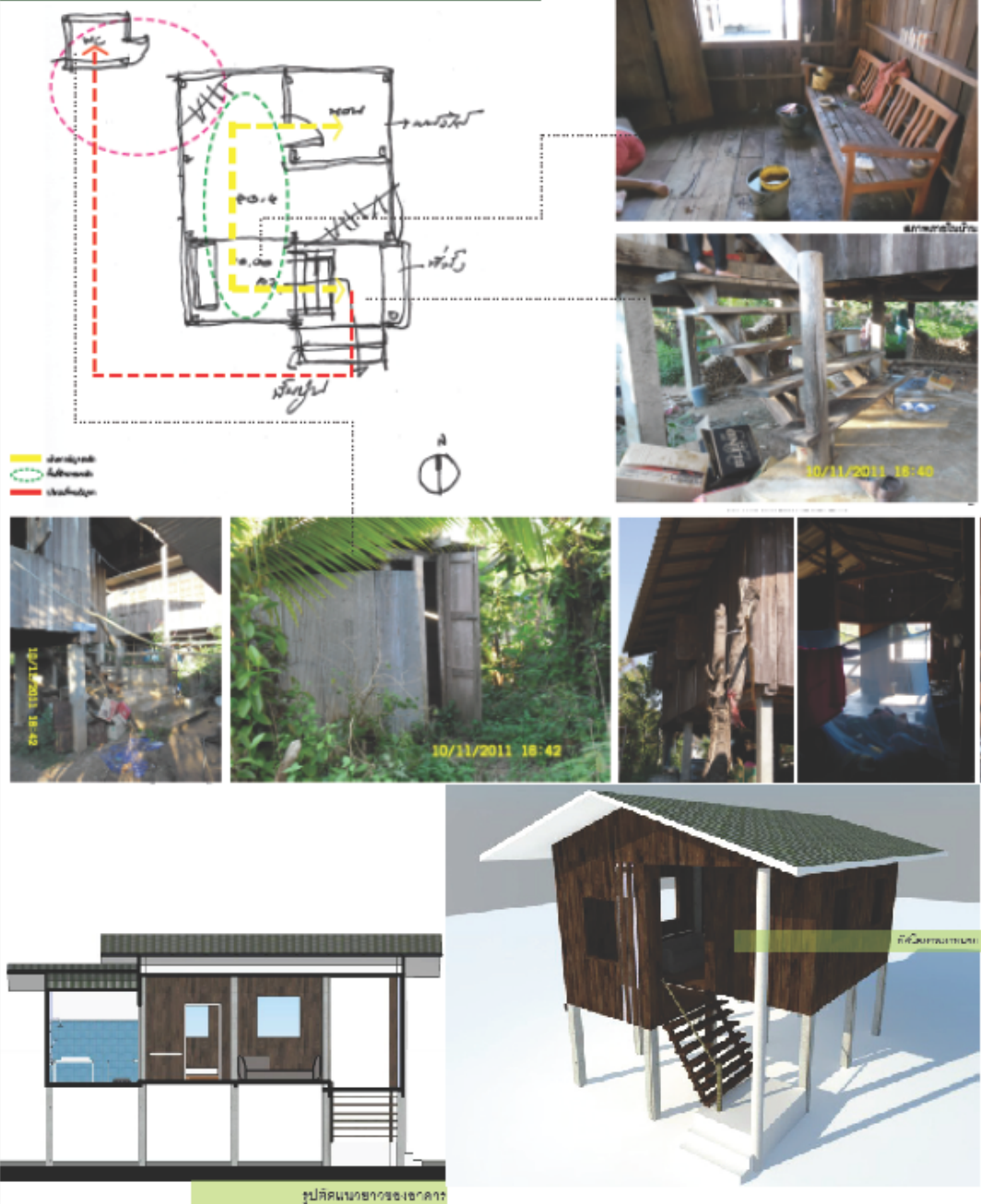
แนวทางและความต้องการในการปรับปรุง

เนื่องจาก
ห้องน้ำ
ลานซักล้าง
พื้นที่ภายใน

เทพื้นปูน ปูกระเบื้องกันลื่น โดยตลาดเชื่อมต่อไปยังห้องน้ำ
สร้างห้องน้ำไว้ชั้นบนโดยต่อเติมทางด้านหลังพื้นที่ติดกับห้องนอน สุขภัณฑ์ที่เหมาะสม คือ ส้วมนั่งราบฝังกับพื้น โดยมีราวแนวนอนและแนวตั้งช่วยในการพยุงตัว ประตูห้องน้ำต้องมีขนาดความกว้างเหมาะสม
เทพื้นปูน พื้นผิวกันลื่นพร้อมระบบระบายน้ำ
เพิ่มราวแนวนอนในระดับเอื้อมถึงจากท่านั่ง เพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนที่

แบบการปรับปรุงบ้าน

นางสาวปนัดดา อินท๊ะสาร

๔. บ้านนายชาติใจกว้าง

ต.บ้านถ้ำ อ.ดอกคำใต้ จ.พะเยา

การเคลื่อนที่	ใช้วิธีเคลื่อนกลานไม่สามารถใช้รถเข็นได้ เนื่องจากคุณตาควบคุมการเคลื่อนไหวลำบาก
การดำเนินชีวิต	ใช้ชีวิตส่วนใหญ่บนบ้าน ชำระล้างร่างกายบนบ้าน โดยมีภรรยาเป็นผู้ดูแลหลัก
ศักยภาพที่มีอยู่	ห้องนอนได้รับการต่อเติมไว้ชั้นล่าง

สภาพปัญหาและข้อจำกัดของสภาพที่อยู่อาศัย

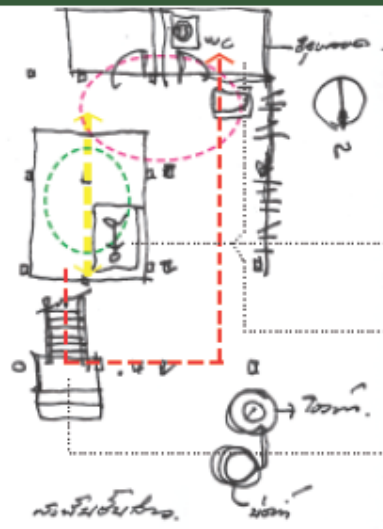
ห้องน้ำอยู่ด้านล่าง ไม่สะดวกแก่การใช้งาน อย่างไรก็ตามได้รับการต่อเติมห้องนอนมาไว้ชั้นล่างแล้ว

แนวทางและความต้องการในการปรับปรุง

งานเชื่อม	เทพื้นปูน ปูกระเบื้อง (ผิวลื่นได้) ลาดเชื่อมไปยังห้องน้ำ
ห้องน้ำ	เปลี่ยนสุขภัณฑ์ เป็นแบบนั่งราบฝังลงพื้น เป็นวิธีที่สะดวกที่สุดสำหรับคุณชาติและภรรยาผู้ดูแลหลัก ประกอบกับเสริมราวจับเพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนที่ การติดตั้งราวควรอยู่ในระดับที่เอื้อมถึงในท่านั่ง
ลานซักล้าง	ปรับพื้นลาดเทไปลานซักล้างที่อยู่ติดกับห้องนอน พร้อมกับกั้นชักล้างได้ในระดับที่คุณตาเอื้อมถึงในท่านั่ง วัสดุปูกระเบื้องกันลื่น และมีทางระบายน้ำให้เหมาะสม
ข้อเสนอเพิ่มเติม	การออกแบบราวตาข่ายรอบใต้ถุนบ้าน ป้องกันไก่เข้ามาคุ้ยเขี่ยและแย่งอาหาร

แบบการปรับปรุงบ้าน

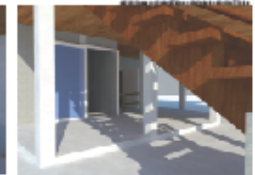
นายชาติ ใจกว้าง

เส้นประสีเหลือง
เส้นประสีเขียว
เส้นประสีแดง

สภาพภายในบ้าน

โครงการสนับสนุนการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ

๙. บ้านนาบุญยัง คิดกูก

ต.ห้วยแก้ว อ.ภูพาน จ.พะเยา

การเคลื่อนที่	สามารถเดินได้โดยต้องอาศัยคนพยุงเดิน 2 คน
การดำเนินชีวิต	คุณตาใช้เวลาช่วงเช้า อยู่ลานบ้านโดยอาศัยภรรยาและเพื่อนบ้านช่วยพยุง ตอนสายใช้เวลาอยู่ที่ชานเกยที่ต่อเติมไว้ข้างบ้าน และนอนอยู่ในโรงภายในเรือนภรรยาคือผู้ดูแลหลัก

สภาพปัญหาและข้อจำกัดของสภาพที่อยู่อาศัย

ห้องน้ำอยู่ห่างไกลจากตัวเรือน และลานซักล้างผูกพัน และน้ำขังเจียนองบริเวณใต้ถุนบ้าน

แนวทางและความต้องการในการปรับปรุง

ห้องน้ำ	สร้างห้องน้ำไว้บนเรือนติดกับชานซักล้างเดิมสุขภัณฑ์ที่เหมาะสม คือชักโครก พร้อมราวจับแนวตั้งและแนวนอน และที่นั่งอาบน้ำ ประตูปานเลื่อน
ลานซักล้าง	ปรับเปลี่ยนพื้นโครงสร้าง คสล.
ทางลาด	เจาะผนังเปิดพื้นที่ออกไปยังเกยฟากไม้ไผ่ โดยใช้ทางลาด
ราวกันตก	ติดตั้งราวกันตกเพิ่มเติมภายในตัวเรือน และภายนอกบริเวณบ้าน
บันได	ปรับปรุงลูกตั้งลูกนอนให้เหมาะสม พร้อมราวกันตก ลดการเกิดอุบัติเหตุ

แบบการปรับปรุงบ้าน

นายบุญยัง คิดดุก

โครงการสนับสนุนการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ

๑๐. บ้านนางต้อม ทองก้อน

ต.ห้วยแก้ว อ.ภูเกียมยาว จ.พะเยา

การเคลื่อนที่ ใช้วิธีเคลื่อนกลานภายในบ้านโดยใช้หมอนรองสะโพก และหัวเข่า
การดำเนินชีวิต คุณยายใช้เวลาอยู่ในบ้านเป็นส่วนใหญ่ และสามารถนั่งรถเข็นได้เมื่อมี
อาสาสมัครมาดูแล

สภาพปัญหาและข้อจำกัดของสภาพที่อยู่อาศัย

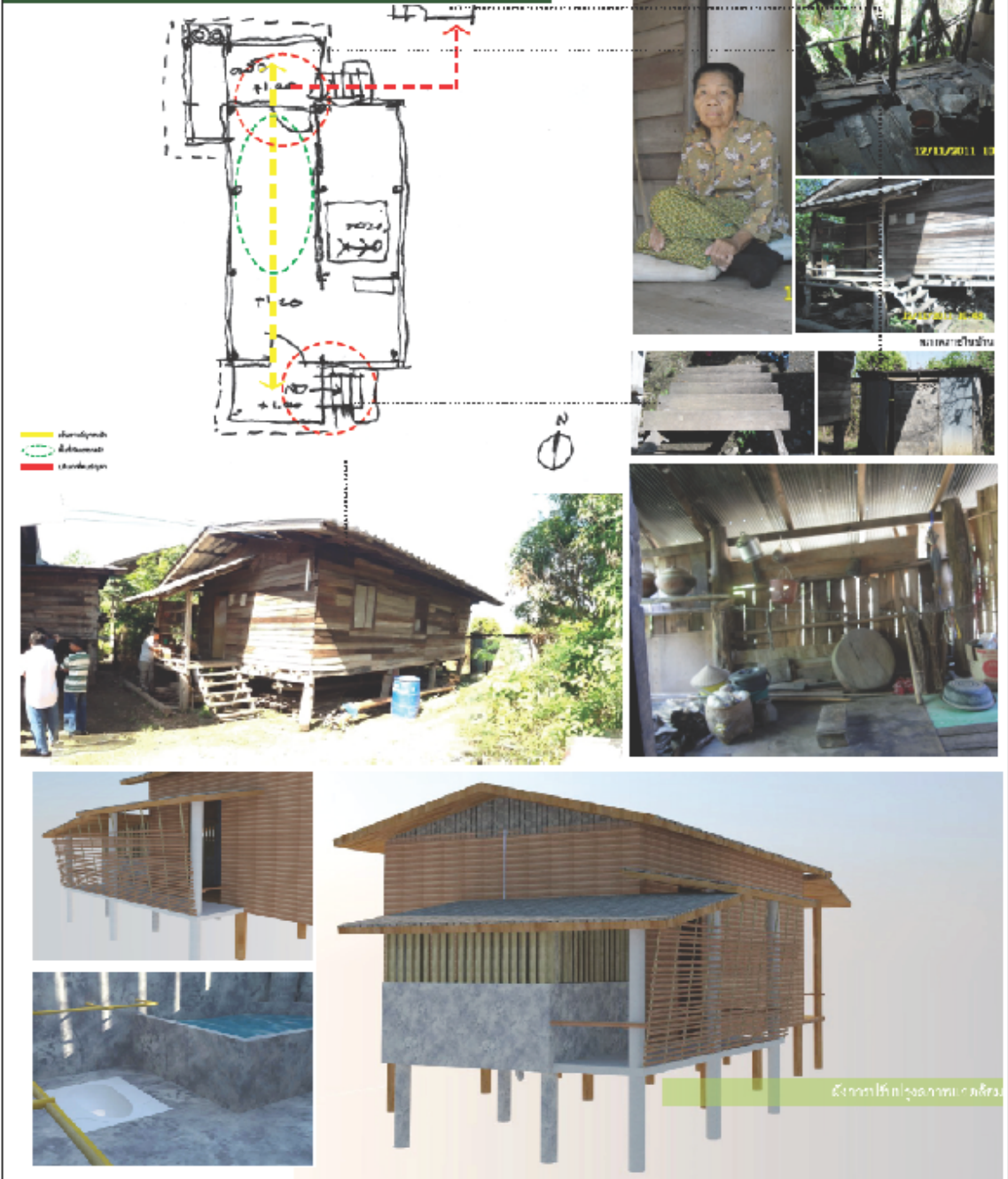
คุณยาย ปัสสาวะและอุจจาระบนเรือน โดยใช้วิธีเปิดโปงไม้ แล้วชำระล้างเอง
และไม่มีญาติมาดูแล อีกทั้งخانชักล้างเริ่มผุพัง

แนวทางและความต้องการในการปรับปรุง

ห้องน้ำ สร้างห้องน้ำไว้ชั้นบนในระดับเดียวกับพื้นเรือน ในส่วนที่เป็นخانชักล้าง หรือ
พื้นที่ครัวเดิม (ปัจจุบันคุณยายใช้เป็นทั้งที่อุจจาระและปัสสาวะ) สุขภัณฑ์ที่
เหมาะสม คือ สวมชักมั่งราบฝังติดพื้น พร้อมราวจับแนวตั้งและแนวนอน
ลานชักล้าง ปรับเปลี่ยนพื้นไม้เดิมเป็นพื้น คสล. โดยใช้วัสดุกันลื่น พร้อมระบบระบายน้ำ
ราวกันตก ติดตั้งราวจับแนวนอนในระดับที่เอื้อมจับได้ในท่านั่งภายในบ้าน และบริเวณ
บันได

แบบการปฐมนิเทศ

ขยายต่อม ก้อนดำ

โครงการสนับสนุนการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ

ပာတီ ၁: ပာတီ

บทที่ 3 บทสรุป

- การประเมินผลการทำงาน/การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

การดำเนินงานโครงการเป็นไปตามแผน โดยได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งการสนับสนุนจากสถาบันสร้างเสริมสุขภาพคนพิการ (สสพ.) สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดพะเยา ในการประสานงานร่วมกับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ศึกษาอำเภอดอกคำใต้ และอำเภอภูพานยาว จังหวัดพะเยา อาสาสมัคร และเครือข่ายหน่วยงานในพื้นที่ ที่มีความเข้มแข็ง ทำให้การดำเนินโครงการฯ ของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวรสามารถปฏิบัติภารกิจได้สำเร็จลุล่วง บรรลุตามวัตถุประสงค์ตามแผนที่กำหนดไว้ ดังที่ได้นำเสนอแบบประเมินสรุปในแต่ละกิจกรรมในบทที่ 2 แล้วนั้น

แม้ว่าการออกแบบปรับปรุงสภาพบ้านนำร่องทั้ง 10 หลัง จะดำเนินการแล้วเสร็จตามกรอบการดำเนินงาน อย่างไรก็ตามการติดตามและประเมินผลการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นหลังการก่อสร้างเป็นกระบวนการสำคัญที่คณะทำงานต้องพิจารณาและจะนำเสนอแก่เครือข่ายในโอกาสถัดไป

● อุปสรรค

การดำเนินงานโครงการบริการวิชาการนี้ คณะทำงานพบอุปสรรคหลายประการ ดังจะนำเสนอตามลำดับ

กรอบระยะเวลาการดำเนินงานที่มีจำกัด 6 เดือน ทำให้มีข้อจำกัดในการติดตามและประเมินผลการปรับปรุงสภาพที่อยู่อาศัยในพื้นที่นำร่อง แม้ว่าแบบปรับปรุงจะดำเนินแล้วเสร็จตามแผน อย่างไรก็ตามการขับเคลื่อนงบประมาณสนับสนุนการก่อสร้างต้องใช้เวลาในการประสานงาน และต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายภาคส่วน จึงทำให้กระบวนการประเมินการเปลี่ยนแปลงสภาพที่อยู่อาศัยต้องล่าช้าไม่เป็นไปตามแผนงานที่วางไว้ อย่างไรก็ตามการให้คำปรึกษาระหว่างการก่อสร้างและการลงพื้นที่เพื่อประเมินการเปลี่ยนแปลงจะดำเนินการภายหลังการก่อสร้างแล้วเสร็จ

ข้อจำกัดด้านระยะทาง ระหว่างคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก และพื้นที่ศึกษาในอำเภอดอกคำใต้ และภูพานยาว จังหวัดพะเยา ห่างกันกว่า 320 - 340 กิโลเมตร ทำให้การวางแผนการลงพื้นที่เป็นไปด้วยข้อจำกัดในการดำเนินงาน

ข้อจำกัดด้านงบประมาณสนับสนุนการก่อสร้าง ทำให้เนื้อหาการออกแบบเน้นการปรับสภาพที่อยู่อาศัยที่จำเป็นสำหรับอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวัน

● ข้อเสนอแนะเชิงโครงสร้าง

ประกอบไปด้วย 4 ประเด็นหลัก ได้แก่ ด้านการจัดการองค์ความรู้ ด้านการเก็บข้อมูล ด้านกรอบการดำเนินงาน และด้านอื่นๆ ดังนี้

ด้านการจัดการความรู้

การเผยแพร่แนวทางการออกแบบเพื่อคนทุกคน (Universal Design) ควรได้รับการเผยแพร่และถ่ายทอดแก่นักเรียนที่เข้าเกี่ยวข้องได้แก่ สถาบันการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในท้องถิ่น

การเพิ่มและพัฒนาสาระการเรียนรู้หลักการออกแบบเพื่อคนทุกคน ในสาขาวิชาหรือศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบ ในสถาบันการศึกษา ซึ่งสามารถทำได้หลายรูปแบบ อาทิเช่น การเปิดรายวิชาเลือกใหม่ การเพิ่มเนื้อหาปรับปรุงสาระการเรียนรู้ การบูรณาการกิจกรรมส่งเสริมแนวคิดดังกล่าว การสัมมนาวิชาการ การจัดแสดงผลงานที่สอดคล้องกับแนวทางการออกแบบเพื่อทุกคน การจัดเวทีสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การเผยแพร่ผ่านสื่อในรูปแบบอื่นๆ การบูรณาการเรียนการสอนเข้ากับพันธกิจบริการวิชาการโดยเน้นการเรียนรู้นอกชั้นเรียนเป็นกระบวนการสำคัญที่ไม่เพียงแต่เปิดโอกาสให้นิสิตสัมพันธ์และเรียนรู้ข้อจำกัดของคนพิการ และได้มีส่วนร่วมในกระบวนการสำรวจและออกแบบในพื้นที่จริง แต่สิ่งสำคัญ คือ การสร้างเสริมจิตอาสาให้แก่นิสิตสาขาสถาปัตยกรรม ในการออกแบบเพื่อบริการสังคมอย่างเป็นรูปธรรม

หลักการและแนวทางการออกแบบเพื่อคนทุกคน (Universal Design) ควรได้รับการเผยแพร่แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในท้องถิ่น โดยเฉพาะองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีบทบาทและมีความรับผิดชอบในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติในพื้นที่โดยตรง ซึ่งทำให้การพัฒนาด้านสภาพแวดล้อมให้เอื้อประโยชน์ต่อการใช้งานของคนพิการ ผู้สูงอายุ เด็ก หรือบุคคลที่มีความต้องการพิเศษ เกิดขึ้นได้ในระยะยาว

ด้านการเก็บข้อมูล

การรวบรวมวัสดุก่อสร้างในพื้นที่ การสำรวจวัสดุก่อสร้าง หรือองค์ประกอบในการก่อสร้าง รวมทั้งปัจจัยอื่นๆที่สนับสนุนการก่อสร้าง เป็นขั้นตอนสำคัญที่ทีมออกแบบและหน่วยงานในพื้นที่ควรดำเนินการร่วมกัน ทั้งนี้เพื่อเป็นการลดต้นทุนด้านงบประมาณในการก่อสร้าง อีกทั้งยังเป็นทางเลือกในการประยุกต์สำหรับการออกแบบ อย่างไรก็ตามต้องคำนึงถึงความปลอดภัย ความแข็งแรง ความคงทน การบำรุงรักษา และระยะเวลาในการใช้งานในระยะยาวด้วย

ด้านกรอบการดำเนินงานออกแบบ

การปรับปรุงสภาพที่อยู่อาศัยในองค์กรรวม สำหรับผู้พิการ ควรแก้ปัญหาในภาพรวมไม่เฉพาะเพื่ออำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวันของผู้พิการ แต่ควรแก้ไขปรับปรุงสภาพที่อยู่อาศัย ปัญหาด้านความปลอดภัย และปัญหาด้านอื่นๆ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต สมาชิกในครอบครัว ผู้พิการให้เหมาะสม ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาได้อย่างยั่งยืนในระยะยาว จากการลงพื้นที่ศึกษา และการ

ดำเนินโครงการฯ นี้ แสดงให้เห็นว่า การออกแบบสำหรับคนทุกคน (Universal Design) หรือการปรับปรุงห้องน้ำให้เป็นไปตามมาตรฐานห้องน้ำผู้พิการ ไม่ใช่เพียงปัจจัยเดียวในการตอบโจทย์สำหรับการปรับปรุงสภาพที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมแก่ผู้พิการ แต่ยังมีความท้าทายด้านอื่นๆ ที่สถาปนิก และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจากหน่วยงานต่างๆ ต้องคำนึงถึง

ขอยกตัวอย่างจากกรณีศึกษา ดังนี้

การออกแบบสภาพที่อยู่อาศัยที่ต้องแก้ปัญหาภัยธรรมชาติ จากกรณีบ้านของตามามูลเทพ ที่ได้รับผลกระทบจากลมหัวทุ่ง และหลังคาได้รับความเสียหายทุกปี โดยเฉพาะช่วงเดือนเมษายนของทุกปี

การออกแบบสภาพที่อยู่อาศัยที่ต้องแก้ปัญหาจากสัตว์เลี้ยง จากกรณีบ้านของตาชาติใจกว้าง ที่ใช้ชีวิตใต้ถุนบ้าน และมีความพิการทางการเคลื่อนไหว ใกล้เคียง เป็นอุปสรรคที่คอยแย่งจิกอาหารของตาชาติ และความต้องการของครอบครัวที่ต้องการออกแบบราว หรือตามข่ายกันรอบใต้ถุนบ้าน

การปรับสภาพที่อยู่อาศัยควรคำนึงถึงพื้นที่ในการประกอบอาชีพ จากกรณีบ้านของนางสาวปนัดดา อินตะสาร ที่มีคุณแม่เป็นผู้ดูแลหลักและเป็นหัวหน้าครอบครัว โดยเปิดร้านขายของชำเล็กๆ ประจำหมู่บ้าน การออกแบบสภาพบ้านจึงควรเชื่อมโยงกับพื้นที่ค้าขายซึ่งสะดวกสำหรับคุณแม่ในการดูแล และเห็นผู้พิการอยู่ในสายตาเสมอ เช่นเดียวกับกรณีบ้านของพี่ลอน เผ่ากันทะ ที่มีร้านขายของชำเล็กๆ เป็นการเสริมรายได้สำหรับผู้พิการ

การออกแบบสภาพที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการไม่เพียงแต่ต้องอำนวยความสะดวกในการดำเนินชีวิต แต่สถาปนิกควรคำนึงถึงพื้นที่สำหรับการทำหาเลี้ยงชีพของคนพิการได้ ซึ่งจะเกิดประโยชน์สูงสุดแก่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการได้ในระยะยาว

● ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

การปรับปรุงสภาพที่อยู่อาศัย และสภาพแวดล้อมให้เอื้อประโยชน์แก่คนพิการควรพัฒนาแผนการดำเนินงานให้ครอบคลุม 3 ด้านหลัก ได้แก่ การปรับปรุงสภาพแวดล้อม (Environmental hardware) การพัฒนาเทคโนโลยีหรือระบบขับเคลื่อนทางสังคม (Environmental software) และการพัฒนาระบบจิตสำนึกให้ตระหนักและเข้าใจคนพิการ (Environmental heartware) โดยจะอธิบายตามลำดับ

การพัฒนาสภาพแวดล้อมให้เอื้อแก่ผู้พิการ (Environmental hardware)

จุดเริ่มต้นที่สำคัญของการพัฒนาสภาพแวดล้อม คือ ความเข้าใจที่ถูกต้อง โดยเฉพาะแนวคิดการออกแบบเพื่อคนทุกคน (Universal Design) ดังนั้น การเผยแพร่แนวคิดการออกแบบเพื่อคนทุกคน (Universal Design) แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) เริ่มตั้งแต่ คนพิการ และครอบครัว ผู้ดูแลคนพิการ รวมทั้งอาสาสมัคร หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่

สถาบันการศึกษา โดยเฉพาะสาขาที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบ และหน่วยงานที่รับผิดชอบในระดับท้องถิ่น ให้ได้รับความรู้ และความเข้าใจที่ถูกต้อง ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างเสริมปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม ในความรับผิดชอบของแต่ละส่วนที่เกี่ยวข้องได้ในระยะยาว

ในการนี้ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในแต่ละส่วน สามารถสร้างกลไกขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้ในหลายรูปแบบ ซึ่งจะเชื่อมโยงกับการพัฒนากรอบระบบสังคมในลำดับถัดไป

การพัฒนากลไกในสังคม (Environmental software)

ความเข้าใจแนวคิดการออกแบบเพื่อคนทุกคนจากการสร้างองค์ความรู้ข้างต้น จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถขับเคลื่อนและสร้างกลไกให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสังคมได้ในหลายรูปแบบ จะขอยกตัวอย่างดังนี้

การพัฒนาหลักสูตรการออกแบบเพื่อคนทุกคน (Universal Design) ในสถาบันการศึกษา สามารถขับเคลื่อนเป็นนโยบายการศึกษาในระดับชาติ โดยเฉพาะในสาขาวิชาด้านการออกแบบ ซึ่งสามารถดำเนินการผ่านหลายพันธกิจ อาทิเช่น

- การผลิตบัณฑิตและการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ซึ่งสามารถทำได้หลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มสาระการเรียนรู้ การสร้างเสริมประสบการณ์นอกชั้นเรียน รวมทั้งกิจกรรมในรูปแบบอื่นๆ

- การพัฒนางานวิจัยเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้พิการ

- การบริการวิชาการ โดยการจัดอบรมเผยแพร่แนวคิดการออกแบบเพื่อคนพิการแก่ผู้ที่สนใจ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันการศึกษา เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนเชิงนโยบายร่วมกัน

การสร้างแผนพัฒนาและการจัดสรรงบประมาณสนับสนุน สำหรับสร้างเสริมและยกระดับคุณภาพชีวิตแก่คนพิการ ซึ่งทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถวางแผนร่วมกัน ทั้งจากส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และหน่วยงานในระดับท้องถิ่น เพื่อลดปัญหาความซ้ำซ้อน และเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน โดยเป็นการแก้ปัญหาร่วมกันอย่างบูรณาการ และได้ประโยชน์สูงสุด

การพัฒนาและสร้างจิตสำนึก (Environmental heartware)

การขับเคลื่อนเชิงนโยบาย ไม่เพียงแต่ต้องอาศัยความเข้าใจแนวคิดการออกแบบสำหรับคนทุกคน การปรับสภาพที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม การสร้างกลไกขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม แก่ คนพิการ ครอบครัว อาสาสมัคร รวมทั้งหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ที่ต้องร่วมมือกันเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของคนพิการ กระบวนการเหล่านี้จะไม่สามารถสำเร็จในระยะยาว หากผู้คนในสังคมขาดจิตสำนึก และไม่ตระหนักถึงความสำคัญของแนวคิดดังกล่าว

การขับเคลื่อนเชิงนโยบายเชิงสาธารณะอาจไม่ใช่คำตอบ หรือทางออกในตอนจบ เพียงอย่างเดียว หากกระบวนการสร้างและพัฒนาแผนนโยบายไม่ได้ให้ความสำคัญกับ การมีส่วนร่วม หรือไม่ได้ผลักดันแผนและนโยบายไปสู่การปฏิบัติใช้จริงในพื้นที่ ทั้งนี้ความร่วมมือ และการมีส่วนร่วมอย่างจริงใจ จากหน่วยงานทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในทุกระดับต้องร่วมมือและขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้พิการในสังคมไทย ให้เกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง ทั่วถึง และเสมอภาค อย่างเป็นรูปธรรม สิ่งเหล่านี้คือความท้าทายสำหรับคนไทยทุกคนต้องร่วมมือกัน

● พื้นที่/รายชื่อผู้ที่ให้การสนับสนุน

พื้นที่อำเภอดอกคำใต้ (8 หลัง)				
บ้านนางสาวลอน เผ่ากันทะ				หน่วยงาน รับผิดชอบ
ข้อจำกัดของร่างกาย	การปรับปรุงสภาพบ้าน	งบประมาณ	ผู้ให้การสนับสนุน	
พิการทางการ เคลื่อนไหว	-ห้องน้ำ -ลานซักล้าง -ทางลาด และราวกันตก	30,750	-เจ้าบ้าน (1,000) -พมจ. พะเยา (20,000) -สสพ. (5,000)	เทศบาล หนองหุ้ม ก่อสร้าง/ แรงงาน (3 หลัง)
บ้านนางสาวสังเวียน นามจักร				
ข้อจำกัดของร่างกาย	การปรับปรุงสภาพบ้าน	งบประมาณ	ผู้ให้การสนับสนุน	
ตาฟาง เดินไม่มั่นคง	-ห้องน้ำ -ลานซักล้าง -ทางลาด และราวกันตก	45,224	-เจ้าบ้าน (1,000) -พมจ. พะเยา (20,000) -สสพ. (5,000)	
บ้านนางสาวสมจิต เผ่ากันทะ				
ข้อจำกัดของร่างกาย	การปรับปรุงสภาพบ้าน	งบประมาณ	ผู้ให้การสนับสนุน	
พิการทางการ เคลื่อนไหว	-ห้องนอนใต้ถุนบ้าน -ห้องน้ำ	32,488	-เจ้าบ้าน (1,000) -พมจ. พะเยา (20,000) -สสพ. (5,000)	
บ้านนางขาว อ้อยหวาน				ดำเนินการ
ข้อจำกัดของร่างกาย	การปรับปรุงสภาพบ้าน	งบประมาณ	ผู้ให้การสนับสนุน	
ปวดเข่า ชาตามเนื้อ ตามตัว เดินไม่มั่นคง	-ห้องน้ำ -ต่อเติมโครงสร้าง -ลานซักล้าง -ทางลาด -บันได และราวกันตก	39,695	-พมจ. พะเยา (20,000) -สสพ. (5,000) -อบต.ค้อเวียง (ค่าแรง10,280)	อบต. ค้อเวียง ก่อสร้าง/ แรงงาน (1 หลัง)

● พื้นที่/รายชื่อผู้ให้การสนับสนุน (ต่อ)

พื้นที่อำเภอดอกคำใต้ (8 หลัง)					
บ้านนางเรือนแก้ว หวานเสียง				หน่วยงาน รับผิดชอบ	
ข้อจำกัดของร่างกาย	การปรับปรุงสภาพบ้าน	งบประมาณ	ผู้ให้การสนับสนุน		
พิการทางการ เคลื่อนไหว	-รื้อถอนโครงสร้างเดิม -ห้องน้ำ -ลานซักล้าง -ห้องนอน	29,995	-เจ้าบ้าน (แรงงานช่าง) -พมจ. พะเยา (20,000) -สสพ. (5,000)	เทศบาล ต.บ้านถ้ำ	
บ้านนายมา มุลเทพ					
ข้อจำกัดของร่างกาย	การปรับปรุงสภาพบ้าน	งบประมาณ	ผู้ให้การสนับสนุน		
พิการทางการ เคลื่อนไหว	-ห้องน้ำ -ลานซักล้าง -ทางลาด และราวกันตก	47,543	-พมจ. พะเยา (20,000) -สสพ. (5,000)		
บ้านนางสาวปณิตดา อินทะสาร					
ข้อจำกัดของร่างกาย	การปรับปรุงสภาพบ้าน	งบประมาณ	ผู้ให้การสนับสนุน		ก่อสร้าง/ แรงงาน (4 หลัง)
พิการทางการ เคลื่อนไหว	-ห้องน้ำ -ลานซักล้าง -ต่อเติมโครงสร้าง	32,186	-พมจ. พะเยา (20,000) -สสพ. (5,000)		
บ้านนายชาติ ใจกว้าง					
ข้อจำกัดของร่างกาย	การปรับปรุงสภาพบ้าน	งบประมาณ	ผู้ให้การสนับสนุน		
พิการทางการ เคลื่อนไหว	-ห้องน้ำ -ลานซักล้าง -ทางลาด	12,275	-พมจ. พะเยา (20,000) -สสพ. (5,000)		

● พื้นที่/รายชื่อผู้ที่ให้การสนับสนุน (ต่อ)

พื้นที่อำเภอกุฉินารายณ์ (2 หลัง)				
บ้านนายบุญยัง คิณุก				หน่วยงาน รับผิดชอบ
ข้อจำกัดของร่างกาย	การปรับปรุงสภาพบ้าน	งบประมาณ	ผู้ให้การสนับสนุน	
พิการทางด้าน สติปัญญา จิตใจ	-ห้องน้ำ -ลานซักล้าง -ทางลาด และราวกันตก	44,124	-พมจ. พะเยา (20,000) -สสพ. (5,000)	อบต. ห้วยแก้ว
บ้านนางต้อม ก้อนคำ				
ข้อจำกัดของร่างกาย	การปรับปรุงสภาพบ้าน	งบประมาณ	ผู้ให้การสนับสนุน	
พิการทางการ เคลื่อนไหว	-ห้องน้ำ -ลานซักล้าง -ทางลาด และราวกันตก	37,257	-พมจ. พะเยา (20,000) -สสพ. (5,000)	ก่อสร้าง/ แรงงาน (2 หลัง)

- * หมายเหตุ:
- คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ให้การสนับสนุนสุขาภัณฑ์
  - ห้างหุ้นส่วนจำกัดปิบลักษณ์กิจวัสดุ จังหวัดพะเยา ให้การสนับสนุนสีทาภายใน

บทส่งท้าย

ขอแสดงความขอบคุณแก่กัลยาณมิตรจากทุกภาคส่วน โครงการบริการครั้งนี้จะสำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ไม่ได้ หากไม่ได้รับความร่วมมือจากสำนักงานพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดพะเยาและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาลหนองห่อ เทศบาลบ้านถ้ำ องค์การบริหารส่วนตำบลค้อเวียง และองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว) ผู้รับผิดชอบโครงการ ขอขอบคุณคณะทำงาน ทีมนิสิตภาควิชาสถาปัตยกรรมที่มีส่วนร่วมในการเขียนแบบและพัฒนาแบบ ท้ายที่สุดต้องขอบคุณผู้พิการและครอบครัวบ้านนาร่องทั้ง 10 หลัง สำหรับความร่วมมือและไม่ตรีจิต มิตรภาพอันดีเสมอมา ขอเป็นกำลังใจให้ทุกท่าน

ประสบการณ์ที่ได้เรียนรู้จากการดำเนินโครงการปรับปรุงบ้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมบ้านคนพิการ ในพื้นที่นาร่อง อำเภอดอกคำใต้ และภูมามยาว จังหวัดพะเยา ทำให้ได้สัมผัสความงามของชีวิต และได้ค้นพบว่าหัวใจสำคัญ ที่นำไปสู่ความสำเร็จในการดำเนินโครงการ คือ การใช้หัวใจในการทำงาน โดยมีขาดเหงื่อความมุ่งมั่น ความเสียสละ และความจริงใจ เป็นยาประโลมหัวใจให้ชุ่มฉ่ำทุกครั้งเมื่อนึกถึง

ภาคผนวก

คณะทำงาน

ดร.วิศิธา ปัดตั้งนาโพธิ์	(ผู้รับผิดชอบโครงการ)
อาจารย์กัรติ สัทธานนท์	(ที่ปรึกษาด้านการสำรวจรังวัดและวางผัง)
อาจารย์ศิโรตม์ เสือคล้าย	(ที่ปรึกษาด้านการออกแบบ)
อาจารย์ช่อเพชร พานระลึก	(ที่ปรึกษาด้าน UG และการประมาณการก่อสร้าง)
อาจารย์ทรงพจน์ สายสืบ	(ที่ปรึกษาด้านการก่อสร้าง)
ดร.สิทธิพงษ์ เพิ่มพิทักษ์	(ที่ปรึกษาด้านงานระบบ)
นางสาววราภรณ์ มั่นทุ่ง	(ผู้ประสานงานโครงการ)
นางสาว เกศนีย์ คำมี	(ผู้ช่วยประชาสัมพันธ์ และจัดทำสื่อวีดิทัศน์)

ทีมรังวัดผู้ช่วยภาคสนาม

นายประชา สายทอง
นางสาวชนิดา กกสันเทียะ

ทีมงานเขียนแบบ

นายภาณุพงษ์ จันทา
นายชนาธิป ทองทับ
นายประชา สายทอง
นางสาวชนิดา กกสันเทียะ
นายชนะพล ค้างคู้
นายอนุภาพ เมฆฉาย
นายภรต อนันตวงศ์

ข้อมูลรายละเอียดของบ้านนำร่องทั้ง 10 หลัง

(พื้นที่อำเภอโคกคำใต้ และอำเภอภูทอก ยาว จังหวัดพะเยา)

ข้อมูลบ้าน นางสาวลอน เผ่ากันทะ

ข้อมูลทั่วไป

- ก. ชื่อหัวหน้าครอบครัว นางสาวลอน เผ่ากันทะ เพศหญิง อายุ 43 ปี
- ข. ที่อยู่ 34 หมู่ 1 ต.หนองหล่ม อ.โคกคำใต้ จ.พะเยา 36120
- ค. เบอร์มือถือ 087-8273264
- ง. สมาชิกครอบครัวที่มีรายได้ 3 คน รายได้เฉลี่ยของครอบครัว 2500 บาท /เดือน
- จ. จำนวนสมาชิกที่อาศัยในบ้านหลังนี้ 5 คน

No.	ชื่อ-นามสกุล	เพศ	อายุ	สถานะในครอบครัว	รายได้/เดือน
1	นายน้อย เผ่ากันทะ	ชาย	75	เจ้าบ้าน	500
2	นางจิต เผ่ากันทะ	หญิง	68	ผู้อาศัย	1000
3	นางสาวลอน เผ่ากันทะ	หญิง	43	ผู้อาศัย	1000
4	ดญ.หทัยรัตน์ เผ่ากันทะ	หญิง	12	ผู้อาศัย	กำลังศึกษา
5	ดญ.รัชชนก พากีทิน	หญิง	15	ผู้อาศัย	กำลังศึกษา
				รวม	2500

ลักษณะความพิการ

ไม่สามารถเดินได้ และสามารถช่วยเหลือตัวเองในกิจวัตรประจำวันของตัวเองได้ สามารถเคลื่อนที่ในบ้านได้เล็กน้อย

ลักษณะสภาพบ้าน

ฉ. ลักษณะทั่วไป (บ้านเดี่ยว ชั้นเดียว สองชั้น ตึกแถว เทวไรเฮ้าส์) โครงสร้างบ้าน (ไม้ อิฐ ปูน)

เป็นบ้านไม้ สองชั้นครึ่งตึกครึ่งไม้ มีการเทพื้นลานหน้าบ้านหลังบ้านอยู่ห่างแม่น้ำประมาณ 50 เมตร เป็นเจ้าของที่ดินและบ้าน

ช. สภาพภายในบ้าน (ห้องน้ำ/ประตู/บันได/สภาพการจัดสัดส่วนภายในบ้าน/อื่น ๆ)

ห้องน้ำเป็นส้วมซึม ลักษณะโครงสร้างประตูและบันไดบ้านจำจากไม้ พื้นชั้นล่างเทลาดด้วยคอนกรีต ชั้นเป็นไม้ และภายในตัวบ้านชั้นล่างเป็นที่ขายของชำของที่คนพิการและยังมีห้องนอนของคนพิการมีห้องน้ำอีก 1 ห้องโดยห้องน้ำแบบส้วมซึม

ซ. สภาพบริเวณรอบบ้าน (ทางเข้าบ้าน/ทางเดิน/บริเวณรอบบ้าน/สภาพพื้นผิว)

สภาพบริเวณรอบบ้านทางเข้าบ้านมีการเทพื้น บริเวณรอบบ้านใช้เก็บวัสดุอุปกรณ์ในการเกษตร ไม่เหมาะสมสำหรับพื้นผิวและขรุขระ

ณ. ข้อจำกัดของบ้าน อื่น ๆ

ฝนตกหนักจะมีน้ำท่วมประมาณ 50 ซม.

สภาพแวดล้อม

ญ. อยู่ใจกลางแหล่งชุมชน หรืออยู่นอกเขตชุมชน (เขียนแผนผังบ้านที่สัมพันธ์กับสถานที่สำคัญในชุมชน เช่น ตลาด วัด โรงเรียน สถานีอนามัย บ้านญาติ เพื่อนสนิท สถานีรถประจำทาง .....)

ฎ. ครอบครัวเคยได้รับความช่วยเหลือจากที่ใดบ้าง (เกี่ยวกับการปรับปรุงสภาพบ้าน)

สวัสดิการเบี้ยคนพิการ และเบี้ยผู้สูงอายุ

ฎ. เพื่อให้ทุกคนในบ้านอยู่อาศัยโดยมีความยากลำบากน้อยที่สุด พี่พาทัวเองได้มากที่สุด ท่านคิดว่าส่วนไหนในบ้านที่จำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงมากที่สุด? ปรับปรุงอย่างไร?

ต้องการห้องน้ำ ปรับปรุงให้เหมาะสมสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ

ฐ. ความพร้อมที่จะร่วมมือในการเป็นบ้านต้นแบบเพื่อปรับปรุงให้ทุกคนอยู่ได้ โดยจำเป็นต้องมีการเก็บข้อมูล ออกแบบให้ ปรับปรุงจริง และถ่ายทำรายการโทรทัศน์เพื่อการเรียนรู้ด้วย? มีข้อจำกัดด้านค่าใช้จ่ายหรือไม่?

ยินดีที่ให้ความร่วมมือ และสามารถสนับสนุนค่าใช้จ่ายจำนวน 1,000 บาท

ลักษณะการใช้ชีวิต	นายห้อม เผ่ากันทะ อายุ 75	นางคิด เผ่ากันทะ
ข้อจำกัดของร่างกาย/ ความสามารถ	ปวดเข่า เหนื่อยง่าย	ปวดเข่า เดินไม่มั่นคง ขาอ้อมไม่ได้
พื้นที่ใช้สอยหลักในบ้าน	ห้องสุขา ส่วนอาบน้ำ ส่วนครัว ส่วน นั่งเล่น ส่วนนอน ซานบ้าน ระเบียงบ้าน บันได ทางเดินเข้าบ้าน	ห้องสุขา ส่วนอาบน้ำ ส่วนครัว ส่วนนั่งเล่น ส่วนนอน ซานบ้าน ระเบียงบ้าน บันได ทางเดินเข้าบ้าน
เพื่อกิจกรรมอะไร? และมี ความยากลำบากหรือไม่? อย่างไร?		การเข้าสุขา /ส่วนอาบน้ำห้องส้วมและลาดนั่ง ลำบากและอยู่ชั้นบนขึ้นลงบันไดไม่สะดวก
จะสามารถลดความ ยากลำบากอย่างไร?		
ต้องการปรับปรุง?		ปรับปรุงพื้นที่ห้องน้ำ/ชักโครก
ทำไมจึงยังไม่ได้ทำ		ไม่มีงบประมาณในการทำ รายได้ไม่เพียงพอ กับรายจ่ายมีคนอาศัยอยู่ร่วมกันหลายคน
การใช้ชีวิตนอกตัวบ้านใน ชุมชน	มีส่วนร่วมกับชุมชนทุก ๆ กิจกรรม	เดินทางออกบริเวณบ้านใกล้ๆ พบปะเพื่อน บ้านประจำ

ข้อมูลบ้าน นางสาวลอน เผ่ากันทะ

ข้อมูลทั่วไป

- ก. ชื่อหัวหน้าครอบครัว นางสาวสังเวียน นามจักร เพศหญิง อายุ 42 ปี
- ข. ที่อยู่ 45 หมู่ 1 ต.หนองหล่ม อ.ดอกคำใต้ จ.พะเยา 56120
- ค. เบอร์มือถือ -
- ง. สมาชิกครอบครัวที่มีรายได้ 3 คน รายได้เฉลี่ยของครอบครัว 3,500 บาท / เดือน
- จ. จำนวนสมาชิกที่อาศัยในบ้านหลังนี้ 3 คน

No.	ชื่อ-นามสกุล	เพศ	อายุ	สถานะในครอบครัว	รายได้/เดือน
1	นางวัน นามจักร	หญิง	69	เจ้าบ้าน	500
2	นายสมนึก นามจักร	ชาย	44	บุตร	2500
3	นส.สังเวียน นามจักร	หญิง	42	บุตร	500
ให้ข้อมูลโดย คนพิการและญาติผู้ดูแล				รวม	3500

ลักษณะความพิการ

สายตาเลือนราง สามารถเดินได้เองแต่เดินในท่าไม่ปกติ สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ แต่มีญาติช่วยเหลือเพียงเล็กน้อย และสามารถเคลื่อนที่ในบ้านได้เอง

ลักษณะสภาพบ้าน

จ. ลักษณะทั่วไป (บ้านเดี่ยว ชั้นเดียว สองชั้น ตึกแถว เทวไรเฮ้าส์) โครงสร้างบ้าน (ไม้ อลูมิเนียม)

เป็นบ้านไม้ชั้นเดียว ยกกระดานจากพื้นประมาณ 1.5 ม. โครงสร้างเป็นไม้ทั้งหลัง

ข. สภาพภายในบ้าน (ห้องน้ำ/ประตู/บันได/สภาพการจัดสัดส่วนภายในบ้าน/อื่น ๆ)

ห้องน้ำส้วมซึม โครงสร้างประตูและบันไดทำจากไม้ ชั้นล่างเป็นดินถม บนบ้านมี 2 ห้องนอน มี 1 ห้องครัว สภาพผุพัง

ข. สภาพบริเวณรอบบ้าน (ทางเข้าบ้าน/ทางเดิน/บริเวณรอบบ้าน/สภาพพื้นผิว)

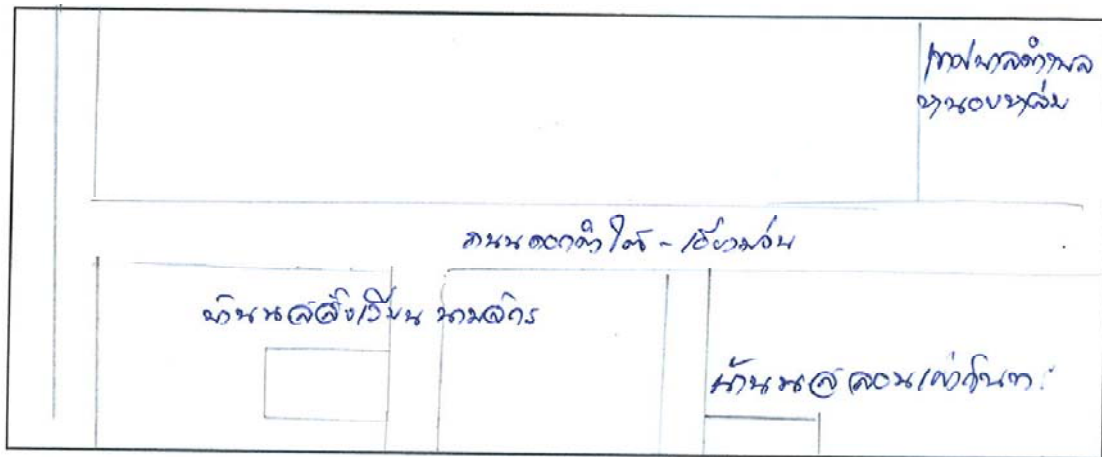
ทางเข้าบ้านมีพื้นผิวขรุขระ เวลาฝนตกพื้นผิวจะแฉะโดยเฉพาะทางเดินขึ้นบันได ที่แผ่นไม้รองไว้ ห้องน้ำอยู่ห่างจากตัวบ้านประมาณ 13 เมตร

ฅ. ข้อจำกัดของบ้าน อื่น ๆ

ในบ้านไม่มีห้องน้ำ

สภาพแวดล้อม

ญ. อยู่ใจกลางแหล่งชุมชน หรืออยู่นอกเขตชุมชน (เขียนแผนผังบ้านที่สัมพันธ์กับสถานที่สำคัญในชุมชน เช่น ตลาด วัด โรงเรียน สถานีอนามัย บ้านญาติ เพื่อนสนิท สถานีรถประจำทาง .....

ฎ. ครอบครัวเคยได้รับความช่วยเหลือจากที่ใดบ้าง (เกี่ยวกับการปรับปรุงสภาพบ้าน)

ไม่เคยได้รับ

ฏ. เพื่อให้ทุกคนในบ้านอยู่อาศัยโดยมีความยากลำบากน้อยที่สุด พี่พาทัวเองได้มากที่สุด ท่านคิดว่าส่วนไหนในบ้านที่จำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงมากที่สุด? ปรับปรุงอย่างไร?

ห้องน้ำ โดยการสร้างห้องน้ำในบริเวณตัวบ้าน แทนบันไดตัวที่ 2

ฐ. ความพร้อมที่จะร่วมมือในการเป็นบ้านต้นแบบเพื่อปรับปรุงให้ทุกคนอยู่ได้ โดยจำเป็นต้องมีการเก็บข้อมูล ออกแบบให้ ปรับปรุงจริง และถ่ายทำรายการโทรทัศน์เพื่อการเรียนรู้ด้วย? มีข้อจำกัดด้านค่าใช้จ่ายหรือไม่?

ยินดีที่จะให้ความร่วมมือ แต่มีข้อจำกัดเรื่องค่าใช้จ่ายและยินดีสนับสนุนเรื่องค่าใช้จ่ายจำนวน 1000 บาท

ลักษณะการใช้ชีวิต	นางวัน นามจักร์	นายสมนึก นามจักร์	นางสาวสังเวียน นามจักร์
ข้อจำกัดของร่างกาย/ ความสามารถ	ปวดเข่า เหนื่อยง่าย		ตาฟาง ปวดตามร่างกาย เดิน ไม่มั่นคง ไม่ค่อยมีแรง
พื้นที่ใช้สอยหลักในบ้าน	ห้องสุขา ส่วนนอน บันได ทางเดินเข้าบ้าน	ห้องสุขา ส่วนครัว ส่วน นั่งเล่น ชานบ้านระเบียง บ้าน บันได ทางเดินเข้า บ้าน	ห้องสุขา บันได
เพื่อกิจกรรมอะไร? และมี ความยากลำบากหรือไม่? อย่างไร?	ห้องน้ำห้องส้วม อยู่ห่างจาก ตัวบ้าน บันไดระหว่างชั้นล่างสภาพ ไม่มั่นคง พื้นที่ผิวระหว่างตัวบ้านและ ห้องน้ำเวลาฝนตกจะลื่น		ห้องน้ำ/ส่วนอาบน้ำ บันได
จะสามารถลดความ ยากลำบากอย่างไร?	ปรับปรุงบันได ราวบันได		
ต้องการปรับปรุง?	บันได ราวบันได พื้นผิว ทางเดินระหว่างบ้านและ ห้องน้ำ การนำห้องน้ำในตัว บ้าน		ทำห้องน้ำในบ้าน
ทำไมจึงยังไม่ได้ทำ	ไม่มีงบประมาณ		ขาดงบประมาณ
การใช้ชีวิตนอกตัวบ้าน/ใน ชุมชน	มีส่วนร่วมกับทางชุมชน อย่างต่อเนื่อง	มีส่วนร่วมกับทางชุมชน อย่างต่อเนื่อง	มีส่วนร่วมกับทางชุมชนอย่าง ต่อเนื่อง

ข้อมูลบ้าน นางสาวสมจิต เผ่ากันทะ

ข้อมูลทั่วไป

- ก. ชื่อหัวหน้าครอบครัว นางสาวสมจิต เผ่ากันทะ เพศหญิง อายุ 38 ปี
- ข. ที่อยู่ 100 หมู่ 7 ต.บ้านหนองหล่ม อ.ดอกคำใต้ จ.พะเยา 56120
- ค. เบอร์มือถือ 086-1561148
- ง. สมาชิกครอบครัวที่มีรายได้ 4 คน รายได้เฉลี่ยของครอบครัว 20,000 บาท /ปี
- จ. จำนวนสมาชิกที่อาศัยในบ้านหลังนี้ 4 คน

No.	ชื่อ-นามสกุล	เพศ	อายุ	สถานะในครอบครัว	รายได้/เดือน
1	นายหล้า เผ่ากันทะ	ชาย	80	เจ้าบ้าน	500
2	นางดา เผ่ากันทะ	หญิง	67	ผู้อาศัย/ภรรยา	500
3	นางสาวสมจิต เผ่ากันทะ	หญิง	38	ผู้อาศัย/บุตร	1500
4	นางสาวสุภัทรา เผ่ากันทะ	หญิง	43	ผู้อาศัย/บุตร	4000
ให้ข้อมูลโดย คนพิการและญาติผู้ดูแล				รวม	6500

ลักษณะความพิการ

ไม่สามารถเดินได้ แต่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ อาทิ ทำความสะอาดตัวเองและแต่งตัว ทานอาหารและขับถ่ายได้เอง และสามารถเคลื่อนที่ภายในบ้านได้

ลักษณะสภาพบ้าน

- ฉ. ลักษณะทั่วไป (บ้านเดี่ยว ชั้นเดียว สองชั้น ตึกแถว เทวไรเฮ้าส์) โครงสร้างบ้าน (ไม้ อีฐ ปูน)
- เป็นบ้านไม้ทั้งหลัง บ้านชั้นเดียวยกสูงห้องน้ำอยู่นอกตัวบ้าน

ข. สภาพภายในบ้าน (ห้องน้ำ/ประตู/บันได/สภาพการจัดสัดส่วนภายในบ้าน/อื่น ๆ)

ห้องน้ำเป็นโถชักโครก โครงสร้างประตูและบันไดบ้านทำจากไม้ ชั้นล่างตลาดปูนเพื่อเป็นที่ทำงาน ภายในบ้านชั้นบนแบ่งเป็นสัดส่วนมีห้องน้ำ ห้องครัว ห้องนอน ระเบียงบ้านและที่นั่งเล่น

ช. สภาพบริเวณรอบบ้าน (ทางเข้าบ้าน/ทางเดิน/บริเวณรอบบ้าน/สภาพพื้นผิว)

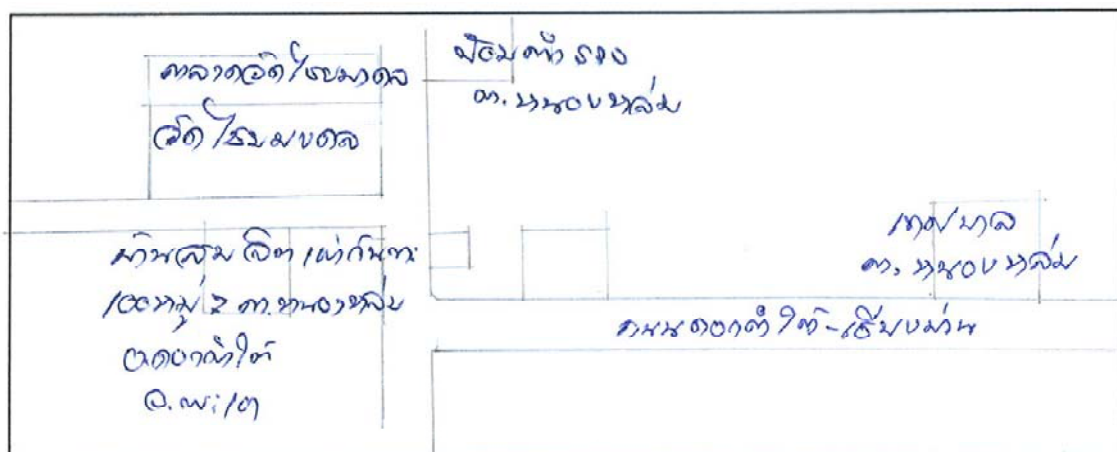
สภาพบ้านรอบบ้านทำให้สำหรับคนพิการ และเป็นศูนย์การเรียนรู้เพื่อฟื้นฟูคนพิการในชุมชน

ณ. ข้อจำกัดของบ้าน อื่น ๆ

ชั้นบนยกสูงมาก

สภาพแวดล้อม

ญ. อยู่ใจกลางแหล่งชุมชน หรืออยู่นอกเขตชุมชน (เขียนแผนผังบ้านที่สัมพันธ์กับสถานที่สำคัญในชุมชน เช่น ตลาด วัด โรงเรียน สถานีอนามัย บ้านญาติ เพื่อนสนิท สถานีรถประจำทาง .....

ฎ. ครอบครัวเคยได้รับความช่วยเหลือจากที่ใดบ้าง (เกี่ยวกับการปรับสภาพบ้าน)

เคยได้รับงบประมาณการสร้างห้องน้ำจากพมจ.พะเยา

ฏ. เพื่อให้ทุกคนในบ้านอยู่อาศัยโดยมีความยากลำบากน้อยที่สุด พึ่งพาตัวเองได้มากที่สุด ท่านคิดว่าส่วนไหนในบ้านที่จำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงมากที่สุด? ปรับปรุงอย่างไร?

ห้องนอนใต้ถุนบ้าน

ฐ. ความพร้อมที่จะร่วมมือในการเป็นบ้านต้นแบบเพื่อปรับปรุงให้ทุกคนอยู่ได้ โดยจำเป็นต้องมีการเก็บข้อมูล ออกแบบให้ ปรับปรุงจริง และถ่ายทำรายการโทรทัศน์เพื่อการเรียนรู้ด้วย? มีข้อจำกัดด้านค่าใช้จ่ายหรือไม่?

ยินดีที่จะให้ความร่วมมือ แต่มีข้อจำกัดเรื่องค่าใช้จ่ายและยินดีสนับสนุนเรื่องค่าใช้จ่าย 2000 บาท

ข้อมูลบ้าน นางสาว อ้อยหวาน

ข้อมูลทั่วไป

- ก. ชื่อหัวหน้าครอบครัว นางสาว อ้อยหวาน เพศหญิง อายุ 77 ปี
- ข. ที่อยู่ 39 หมู่ 8 ต.ค้อเวียง อ.ดอกคำใต้ จ.พะเยา 56120
- ค. เบอร์มือถือ -
- ง. สมาชิกครอบครัวที่มีรายได้ 2 คน รายได้เฉลี่ยของครอบครัว 3,500 บาท เดือน
- จ. จำนวนสมาชิกที่อาศัยในบ้านหลังนี้ 2 คน

No.	ชื่อ-นามสกุล	เพศ	อายุ	สถานะในครอบครัว	รายได้/เดือน
1	นางสาว อ้อยหวาน	หญิง	77	เจ้าบ้าน	1000
2	นายเสาร์แก้ว อ่อนแก้ว	ชาย	47	ผู้อาศัย/บุตร	3000
ให้ข้อมูลโดย คนพิการและญาติผู้ดูแล				รวม	3500

ลักษณะความพิการ

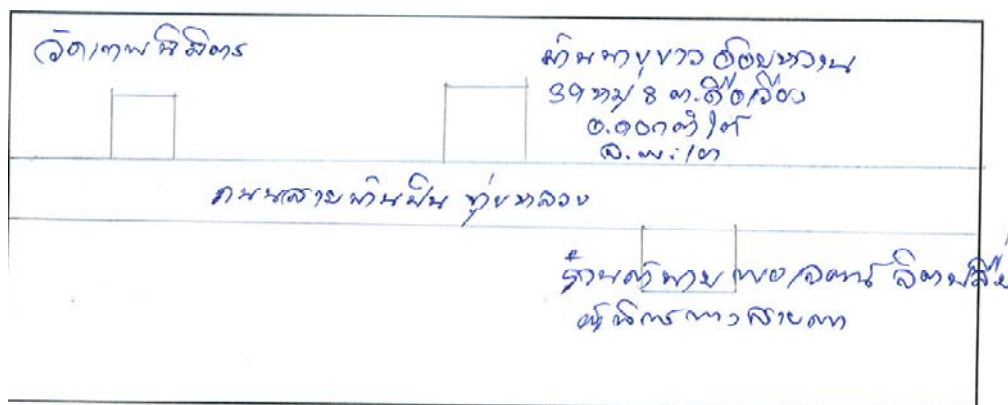
สามารถเดินได้แต่ต้องใช้อุปกรณ์ การทำความสะอาดร่างกายตัวเอง แต่งตัว ทานอาหารและการขับถ่าย และสามารถเคลื่อนที่ภายในบ้านเองได้

ลักษณะสภาพบ้าน

- จ. ลักษณะทั่วไป (บ้านเดี่ยว ชั้นเดียว สองชั้น ตึกแถว เทวไร์เฮาส์) โครงสร้างบ้าน (ไม้ อลูมิเนียม)
เป็นบ้านไม้ทั้งหลัง บ้านชั้นเดียวยกสูง ประมาณ 3 เมตร สภาพเก่าบ้านได้ขึ้นสูงชัน
- ข. สภาพภายในบ้าน (ห้องน้ำ/ประตู/บันได/สภาพการจัดสัดส่วนภายในบ้าน/อื่น ๆ)
การจัดบ้านเป็นสัดส่วนมี 2 ห้องนอน มีที่นั่งเล่นดูทีวีและทำครัว
- ช. สภาพบริเวณรอบบ้าน (ทางเข้าบ้าน/ทางเดิน/บริเวณรอบบ้าน/สภาพพื้นผิว)
ทางเดินเข้าบ้านขรุขระพื้นผิวแฉะ
- ฉ. ข้อจำกัดของบ้าน อื่น ๆ ไม่มีห้องน้ำสำหรับคนพิการ

สภาพแวดล้อม

ญ. อยู่ใจกลางแหล่งชุมชน หรืออยู่นอกเขตชุมชน (เขียนแผนผังบ้านที่สัมพันธ์กับสถานที่สำคัญในชุมชน เช่น ตลาด วัด โรงเรียน สถานีอนามัย บ้านญาติ เพื่อนสนิท สถานีรถประจำทาง .....

ฎ. ครอบครัวเคยได้รับความช่วยเหลือจากที่ใดบ้าง (เกี่ยวกับการปรับสภาพบ้าน)

ไม่ได้รับการช่วยเหลือ

ฏ. เพื่อให้ทุกคนในบ้านอยู่อาศัยโดยมีความยากลำบากน้อยที่สุด พี่พาทัวเองได้มากที่สุด ท่านคิดว่าส่วนไหนในบ้านที่จำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงมากที่สุด? ปรับปรุงอย่างไร?

ส่วนที่ต้องได้รับการปรับปรุง สร้างห้องน้ำในตัวบ้านและทำราวจับบันไดให้มั่นคงแข็งแรง

ฐ. ความพร้อมที่จะร่วมมือในการเป็นบ้านต้นแบบเพื่อปรับปรุงให้ทุกคนอยู่ได้ โดยจำเป็นต้องมีการเก็บข้อมูล ออกแบบให้ ปรับปรุงจริง และถ่ายทำรายการโทรทัศน์เพื่อการเรียนรู้ด้วย? มีข้อจำกัดด้านค่าใช้จ่ายหรือไม่?

ยินดีที่จะให้ความร่วมมือ แต่มีข้อจำกัดเรื่องค่าใช้จ่าย

ลักษณะการใช้ชีวิต	นายขาว อ้อยหวาน	นายเสาร์แก้ว อ้อยหวาน
ข้อจำกัดของร่างกาย/ความสามารถ	ปวดเข่า ซาตามขา เดินไม่มั่นคง	เดินไม่มั่นคง(ตีมีสุมประจำ)
พื้นที่ใช้สอยหลักในบ้าน	ห้องน้ำ ซานบ้าน บันได และทางเดินเข้าบ้าน	ห้องน้ำ บันได ทางเดินเข้าบ้าน
เพื่อกิจกรรมอะไร? และมีความยากลำบากหรือไม่อย่างไร?	ห้องน้ำส่วนอาบน้ำอยู่ห่างจากตัวบ้าน ประมาณ 30 เมตร	ทางเดินบันไดบ้าน
จะสามารถลดความยากลำบากได้อย่างไร?	สร้างห้องน้ำส่วนอาบน้ำไว้ในตัวบ้าน	ซ่อมบันไดป้องกันอันตราย ได้รับอุบัติเหตุเป็นประจำ
ต้องการปรับปรุง?	ห้องน้ำ ราวบันได	ปรับปรุงบันได ราวจับบันได
ทำไมจึงยังไม่ได้ทำ	ไม่มีเงิน	
การใช้ชีวิตนอกตัวบ้าน/ในชุมชน	ไม่ได้ออกนอกตัวบ้าน	มีส่วนร่วมกับชุมชนเป็นอย่างดี

ข้อมูลบ้าน นางเรือนแก้ว หวานเสียง

ข้อมูลทั่วไป

- ก. ชื่อหัวหน้าครอบครัว นางเรือนแก้ว หวานเสียง เพศหญิง อายุ 76 ปี
- ข. ที่อยู่ 143 หมู่ 12 ต.บ้านเก่า อ.ดอกคำใต้ จ.พะเยา 56120
- ค. เบอร์มือถือ 089-9982926
- ง. สมาชิกครอบครัวที่มีรายได้ 4 คน รายได้เฉลี่ยของครอบครัว 11,000 บาท / เดือน
- จ. จำนวนสมาชิกที่อาศัยในบ้านหลังนี้ 6 คน

No.	ชื่อ-นามสกุล	เพศ	อายุ	สถานะในครอบครัว	รายได้/เดือน
1	นายคำ ไชยสาร	ชาย	59	เจ้าบ้าน	5000 รับจ้างทั่วไป
2	นางสมัย ไชยสาร	หญิง	54	ภรรยา	-
3	นส.สโรชา ไชยสาร	หญิง	25	บุตร	5000 รับจ้างทั่วไป
4	ดญ.จิตติพัฒน์ ยะพา	ชาย	8 เดือน	บุตร	-
5	นายถา หวานเสียง	ชาย	76	พ่อตา	500 เบี้ยสูงอายุ
6	นางเรือนแก้ว หวานเสียง	หญิง	76	แม่ยาย	500 เบี้ยสูงอายุ
ให้ข้อมูลโดย คนพิการและญาติผู้ดูแล				รวม	11000

ลักษณะความพิการ

ไม่สามารถเดินได้ ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ อาทิ ความสะอาดร่างกายตัวเอง แต่งตัว แต่สามารถทานอาหาร และ ขับถ่ายได้ และไม่สามารถเคลื่อนที่ภายในและนอกบ้านเองได้

ลักษณะสภาพบ้าน

ฉ. ลักษณะทั่วไป (บ้านเดี่ยว ชั้นเดียว สองชั้น ตึกแถว เทวไรท์) โครงสร้างบ้าน (ไม้ อลูมิเนียม)

เป็นบ้านไม้ชั้นเดียวยกพื้นสูงมีต้นไม้ล้อมรอบ

ช. สภาพภายในบ้าน (ห้องน้ำ/ประตู/บันได/สภาพการจัดสัดส่วนภายในบ้าน/อื่น ๆ)

ห้องน้ำเป็นส้วมซึม โครงสร้างประตูบ้านและบันไดทำจากวัสดุไม้ ภายในบ้านมี 2 ห้องนอนสภาพในบ้านแออัดเกินไป

ซ. สภาพบริเวณรอบบ้าน (ทางเข้าบ้าน/ทางเดิน/บริเวณรอบบ้าน/สภาพพื้นผิว)

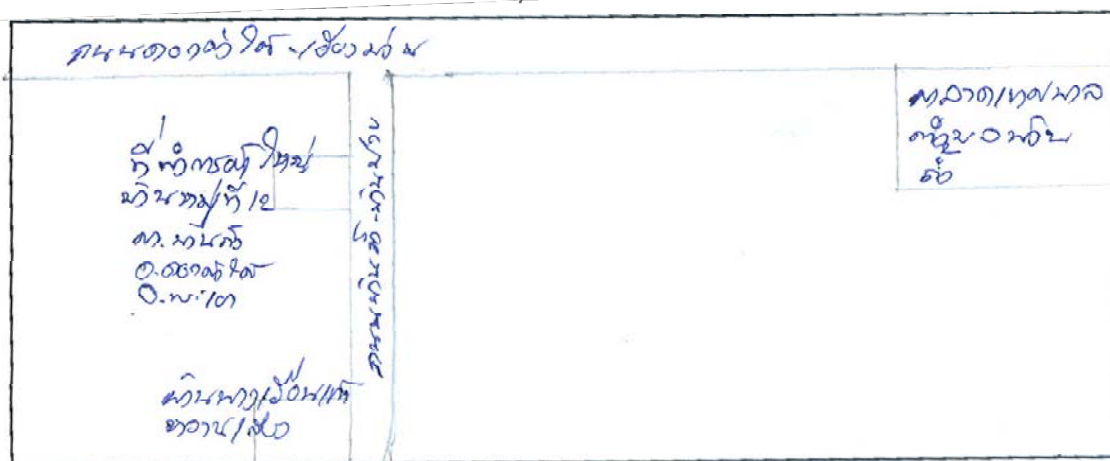
หน้าบ้านมีห้องน้ำอยู่ มีการทำอาหารอยู่หน้าบ้าน มีที่นอนผู้สูงอายุอยู่บนบ้านแคร่ไม้ ทางเข้าบ้าน ปูด้วยหินละเอียดสภาพไม่
ลื่น

ฅ. ข้อจำกัดของบ้าน อื่น ๆ

สภาพภายในบ้านแออัดเกินไป

สภาพแวดล้อม

ญ. อยู่ใจกลางแหล่งชุมชน หรืออยู่นอกเขตชุมชน (เขียนแผนผังบ้านที่สัมพันธ์กับสถานที่สำคัญในชุมชน เช่น ตลาด
วัด โรงเรียน สถานีอนามัย บ้านญาติ เพื่อนสนิท สถานีรถประจำทาง .....)

ฎ. ครอบครัวเคยได้รับความช่วยเหลือจากที่ใดบ้าง (เกี่ยวกับการปรับปรุงสภาพบ้าน)

ไม่เคยได้รับ

ฏ. เพื่อให้ทุกคนในบ้านอยู่อาศัยโดยมีความยากลำบากน้อยที่สุด พี่พาทัวเองได้มากที่สุด ท่านคิดว่าส่วนไหนในบ้านที่
จำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงมากที่สุด? ปรับปรุงอย่างไร?

ตัวบ้านปรับปรุงโดยการลดระดับจากยกพื้นเป็นเพดานทำชั้นเดียว

ฐ. ความพร้อมที่จะร่วมมือในการเป็นบ้านต้นแบบเพื่อปรับปรุงให้ทุกคนอยู่ได้ โดยจำเป็นต้องมีการเก็บข้อมูล
ออกแบบให้ ปรับปรุงจริง และถ่ายทำรายการโทรทัศน์เพื่อการเรียนรู้ด้วย? มีข้อจำกัดด้านค่าใช้จ่ายหรือไม่?

ยินดีที่จะให้ความร่วมมือ แต่มีข้อจำกัดเรื่องค่าใช้จ่ายและยินดีสนับสนุนเรื่องค่าใช้จ่าย

ลักษณะการใช้ชีวิต	นายภา หวานเสียง	นางสมัย ไชยสาร
ข้อจำกัดของร่างกาย/ ความสามารถ	ปวดเข่า เหนื่อยง่าย	ปวดหลัง ปวดเอว
พื้นที่ใช้สอยหลักในบ้าน	ห้องสุขา ส่วนนอน บันได	ห้องสุขา ส่วนครัว ส่วนนั่งเล่น ส่วนนอน ซานบ้าน ระเบียงบ้าน บันได
เพื่อกิจกรรมอะไร? และมี ความยากลำบากหรือไม่? อย่างไร?	เดินลงมาชั้นล่าง	การอุ้มนางเรือนแก้วเพื่อไปอาบน้ำ ชำระร่างกาย
จะสามารถลดความ ยากลำบากอย่างไร?	ปรับปรุงพื้นที่	ลดระดับบ้านตามความต้องการเข้าบ้าน ใช้รถเข็น เพื่อนำมารดาเข้าห้องน้ำแทนการอุ้ม
ต้องการปรับปรุง?	ลดระดับตัวบ้านเป็นบ้านชั้นเดียว	เทพื้นปรับปรุงห้องน้ำ
ทำไมจึงยังไม่ได้ทำ	ขาดงบประมาณ	ขาดงบประมาณ
การใช้ชีวิตนอกตัวบ้าน/ใน ชุมชน	มีส่วนร่วมกับทางชุมชนอย่างต่อเนื่อง	มีส่วนร่วมกับทางชุมชนอย่างต่อเนื่อง

ข้อมูลบ้าน นายมา มุลเทพ

ข้อมูลทั่วไป

- ก. ชื่อหัวหน้าครอบครัว นายมา มุลเทพ เพศชาย อายุ 65 ปี
- ข. ที่อยู่ 238 หมู่ 5 ต.บ้านเก่า อ.ดอกคำใต้ จ.พะเยา 56120
- ค. เบอร์มือถือ 084-7781568
- ง. สมาชิกครอบครัวที่มีรายได้ 1 คน รายได้เฉลี่ยของครอบครัว 1000 บาท /เดือน
- จ. จำนวนสมาชิกที่อาศัยในบ้านหลังนี้ 2 คน

No.	ชื่อ-นามสกุล	เพศ	อายุ	สถานะในครอบครัว	รายได้/เดือน
1	นายมา มุลเทพ	ชาย	65	เจ้าบ้าน	1000
2	นางหล้า มุลเทพ	หญิง	61	ภรรยา	
ให้ข้อมูลโดย คนพิการและญาติผู้ดูแล				รวม	1000

ลักษณะความพิการ

ไม่สามารถเดินได้ ส่วนใหญ่จะทำความสะอาดตัวเองและแต่งตัวเกือบไม่ได้ จะให้ญาติทำให้เกือบหมด คนพิการช่วยถูร่างกายบางส่วน สามารถทานอาหารเองได้ และขับถ่ายได้ มีเลือดราดบางครั้ง และไม่สามารถเคลื่อนที่ภายในบ้านได้

ลักษณะสภาพบ้าน

ฉ. ลักษณะทั่วไป (บ้านเดี่ยว ชั้นเดียว สองชั้น ตึกแถว เทวไรเฮ้าส์) โครงสร้างบ้าน (ไม้ อีฐ ปูน)

เป็นบ้านตึกหลัง บ้านชั้นเดียวห้องน้ำอยู่นอกตัวบ้าน

ช. สภาพภายในบ้าน (ห้องน้ำ/ประตู/บันได/สภาพการจัดสัดส่วนภายในบ้าน/อื่น ๆ)

ห้องน้ำเป็นส้วมซึม ลักษณะโครงสร้างประตูและบันไดบ้านทำจากปูน พื้นชั้นล่างเทลาดด้วยคอนกรีต และภายในตัวบ้านชั้นล่างเป็นที่ขายของชำของทีคนพิการและยังมีห้องนอนของคนพิการมีห้องน้ำอีก 1 ห้องโดยห้องน้ำแบบส้วมซึมภายในตัวบ้านมี 1 ห้องนอน ตัวบ้านปูเสื่อน้ำมันเก่าๆ

ซ. สภาพบริเวณรอบบ้าน (ทางเข้าบ้าน/ทางเดิน/บริเวณรอบบ้าน/สภาพพื้นผิว)

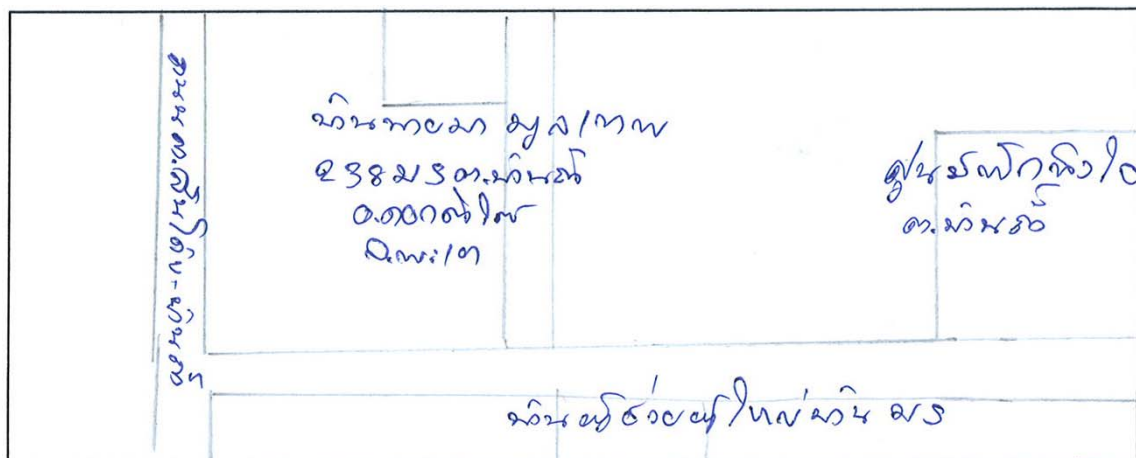
ทางเดินเข้าบ้านและ พื้นผิวเป็นดิน

ฅ. ข้อจำกัดของบ้าน อื่น ๆ

บ้านยังไม่ได้ปูกระเบื้อง สร้างยังไม่เสร็จ

สภาพแวดล้อม

ญ. อยู่ใจกลางแหล่งชุมชน หรืออยู่นอกเขตชุมชน (เขียนแผนผังบ้านที่สัมพันธ์กับสถานที่สำคัญในชุมชน เช่น ตลาด วัด โรงเรียน สถานีอนามัย บ้านญาติ เพื่อนสนิท สถานีรถประจำทาง .....

ฎ. ครอบครัวเคยได้รับความช่วยเหลือจากที่ใดบ้าง (เกี่ยวกับการปรับปรุงบ้าน)

กระเบื้องจากเทศบาลตำบลบ้านคำ

ฏ. เพื่อให้ทุกคนในบ้านอยู่อาศัยโดยมีความยากลำบากน้อยที่สุด พี่พาทัวเองได้มากที่สุด ท่านคิดว่าส่วนไหนในบ้านที่จำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงมากที่สุด? ปรับปรุงอย่างไร?

พื้นผิวในตัวบ้าน ห้องน้ำเป็นชักโครก

ฐ. ความพร้อมที่จะร่วมมือในการเป็นบ้านต้นแบบเพื่อปรับปรุงให้ทุกคนอยู่ได้ โดยจำเป็นต้องมีการเก็บข้อมูล ออกแบบให้ ปรับปรุงจริง และถ่ายทำรายการโทรทัศน์เพื่อการเรียนรู้ด้วย? มีข้อจำกัดด้านค่าใช้จ่ายหรือไม่?

ยินดีที่จะให้ความร่วมมือ แต่มีข้อจำกัดเรื่องค่าใช้จ่าย

ลักษณะการใช้ชีวิต	นายมา มูลเทพ	นางหล้า มูลเทพ
ข้อจำกัดของร่างกาย/ ความสามารถ	อัมพาตครึ่งซีก	ปวดเข่า เดินไม่มั่นคง ขางอไม่ได้
พื้นที่ใช้สอยหลักในบ้าน	ห้องสุขา ส่วนอาบน้ำ ส่วนนั่งเล่น	ห้องสุขา ส่วนอาบน้ำ ส่วนนั่งเล่น ส่วนนอน ซานบ้าน ระเบียงบ้าน
เพื่อกิจกรรมอะไร? และมีความยากลำบากหรือไม่? อย่างไร?	ห้องน้ำอยู่ห่างจากตัวบ้าน ส่วนที่นั่งยัง ไม่ได้ปูพื้น	การเข้าห้องน้ำและลาดนั่งลำบาก
จะสามารถลดความ ยากลำบากอย่างไร?	เข้าห้องน้ำได้สะดวกขึ้น ร่างกาย สะอาด	เปลี่ยนเป็นชักโครกจะสะดวกขึ้น
ต้องการปรับปรุง?	ปูกระเบื้อง ทางลาดห้องน้ำ	ปรับปรุงพื้นที่ห้องน้ำ ปูกระเบื้อง
ทำไมจึงยังไม่ได้ทำ	ไม่มีงบประมาณ	ไม่มีงบประมาณ
การใช้ชีวิตนอกตัวบ้าน/ใน ชุมชน	มีไม่ได้ค่อยออกไปนอกชุมชน	มีส่วนร่วมกับชุมชนตลอดด้วยดี

ข้อมูลบ้าน นางสาวปนัดดา อินท๊ะสาร

ข้อมูลทั่วไป

- ก. ชื่อหัวหน้าครอบครัว นางสาวปนัดดา อินท๊ะสาร เพศหญิง อายุ 30 ปี
- ข. ที่อยู่ 134 หมู่ 6 ต.บ้านเก่า อ.ดอกคำใต้ จ.พะเยา 56120
- ค. เบอร์มือถือ 083-3385304
- ง. สมาชิกครอบครัวที่มีรายได้ 2 คน รายได้เฉลี่ยของครอบครัว 1,500 บาท เดือน
- จ. จำนวนสมาชิกที่อาศัยในบ้านหลังนี้ 2 คน

No.	ชื่อ-นามสกุล	เพศ	อายุ	สถานะในครอบครัว	รายได้/เดือน
1	นางฟองจันทร์ โต๊ะเงิน	หญิง	58	เจ้าบ้าน	1000
2	นางสาวปนัดดา อินท๊ะสาร	หญิง	30	ผู้อาศัย	500
ให้ข้อมูลโดย ญาติผู้ดูแล				รวม	3500

ลักษณะความพิการ

ไม่สามารถเดินได้และไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ ต้องมีญาติหรือผู้ดูแลช่วยทั้งหมด ไม่สามารถเคลื่อนที่ภายในบ้านได้

ลักษณะสภาพบ้าน

จ. ลักษณะทั่วไป (บ้านเดี่ยว ชั้นเดียว สองชั้น ตึกแถว เทวไรเฮ้าส์) โครงสร้างบ้าน (ไม้ อลูมิเนียม)

เป็นบ้านไม้ทั้งหลัง บ้านชั้นเดียวยกสูง หน้าบ้านทำเป็นร้านขายของชำ

ข. สภาพภายในบ้าน (ห้องน้ำ/ประตู/บันได/สภาพการจัดสัดส่วนภายในบ้าน/อื่น ๆ)

ห้องน้ำส้วมซึม โครงสร้างประตู บันไดทำจากไม้ ชันบนพื้นเป็นไม้ และพื้นล่างเป็นดินถม มี 2 ห้องนอน มีทีวีดูเย็น มีการจัดสัดส่วนเก็บอุปกรณ์ต่างๆไว้อย่างมีดชีวิต

ค. สภาพบริเวณรอบบ้าน (ทางเข้าบ้าน/ทางเดิน/บริเวณรอบบ้าน/สภาพพื้นผิว)

สภาพทางเข้าบ้านค่อนข้างแคบเพราะร้านค้าข้าง พื้นผิวขรุขระ

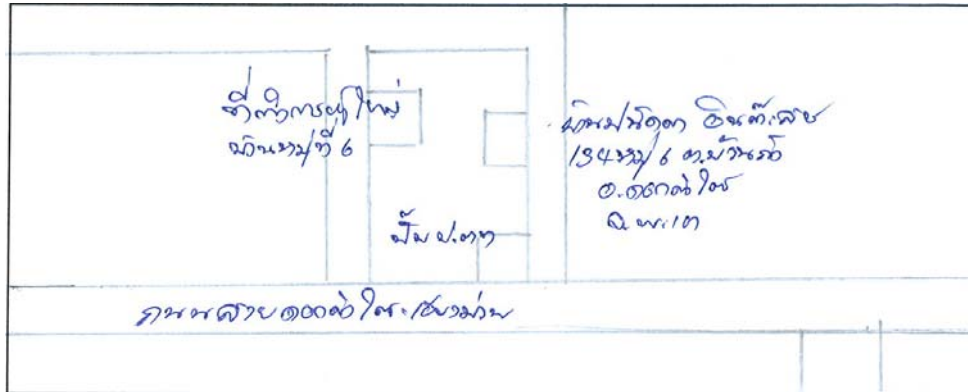
ง. ข้อจำกัดของบ้าน อื่น ๆ

ไม่มีห้องน้ำในตัวบ้าน

สภาพแวดล้อม

ญ. อยู่ใจกลางแหล่งชุมชน หรืออยู่นอกเขตชุมชน (เขียนแผนผังบ้านที่สัมพันธ์กับสถานที่สำคัญในชุมชน เช่น ตลาด วัด โรงเรียน สถานีอนามัย บ้านญาติ เพื่อนสนิท สถานีรถประจำทาง .....

ฎ. ครอบครัวเคยได้รับความช่วยเหลือจากที่ใดบ้าง (เกี่ยวกับการปรับปรุงบ้าน)

ได้รับการช่วยเหลือ พมจ.พะเยา

ฏ. เพื่อให้ทุกคนในบ้านอยู่อาศัยโดยมีความยากลำบากน้อยที่สุด พี่พาทัวเองได้มากที่สุด ท่านคิดว่าส่วนไหนในบ้านที่จำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงมากที่สุด? ปรับปรุงอย่างไร?

ส่วนที่ต้องได้รับการปรับปรุง สร้างห้องน้ำในตัวบ้าน

ฐ. ความพร้อมที่จะร่วมมือในการเป็นบ้านต้นแบบเพื่อปรับปรุงให้ทุกคนอยู่ได้ โดยจำเป็นต้องมีการเก็บข้อมูล ออกแบบให้ ปรับปรุงจริง และถ่ายทำรายการโทรทัศน์เพื่อการเรียนรู้ด้วย? มีข้อจำกัดด้านค่าใช้จ่ายหรือไม่?

ยินดีที่จะให้ความร่วมมือ แต่มีข้อจำกัดเรื่องค่าใช้จ่าย สนับสนุนงบ 3000 บาท

ลักษณะการใช้ชีวิต	นางฟอง โต๊ะเงิน	นางสาวปนัดดา อินทะสาร
ข้อจำกัดของร่างกาย/ความสามารถ	ปวดเอว เข่า เหนื่อยง่าย เป็นโรคถุงลมโป่งพอง	เดินไม่ได้
พื้นที่ใช้สอยหลักในบ้าน	ห้องน้ำสุขา ส่วนอาบน้ำ บันได	ห้องน้ำ/ส่วนอาบน้ำ
เพื่อกิจกรรมอะไร? และมีความยากลำบากหรือไม่อย่างไร?	ห้องน้ำสุขา ชำระร่างกายให้คนพิการ	ไม่มีห้องน้ำ
จะสามารถลดความยากลำบากได้อย่างไร?	สร้างห้องน้ำในตัวบ้าน ไม่ต้องเดินเข้าห้องน้ำชั้นล่าง	สร้างห้องน้ำชั้น สะดวกในการพาคนพิการไปชำระร่างกาย
ต้องการปรับปรุง?	ห้องน้ำในตัวบ้าน	ห้องน้ำสร้างขึ้นมา
ทำไมจึงยังไม่ได้ทำ	ขาดงบประมาณบางส่วน	ขาดงบประมาณบางส่วน
การใช้ชีวิตนอกตัวบ้าน/ในชุมชน	การมีส่วนร่วมกับชุมชน	

ข้อมูลบ้าน นายชาติ ใจกว้าง

ข้อมูลทั่วไป

- ก. ชื่อหัวหน้าครอบครัว นายชาติ ใจกว้าง เพศชาย อายุ 45 ปี
- ข. ที่อยู่ 198 หมู่ 7 ต.บ้านเก่า อ.ดอกคำใต้ จ.พะเยา 56120
- ค. เบอร์มือถือ 088-4014820
- ง. สมาชิกครอบครัวที่มีรายได้ 2 คน รายได้เฉลี่ยของครอบครัว 2,500 บาท เดือน
- จ. จำนวนสมาชิกที่อาศัยในบ้านหลังนี้ 2 คน

No.	ชื่อ-นามสกุล	เพศ	อายุ	สถานะในครอบครัว	รายได้/เดือน
1	นายชาติ ใจกว้าง	ชาย	45	เจ้าบ้าน	500
2	นางแสงเพียร ใจกว้าง	หญิง	44	ผู้อาศัย/ภรรยา	2000
ให้ข้อมูลโดย คนพิการและญาติผู้ดูแล				รวม	2500

ลักษณะความพิการ

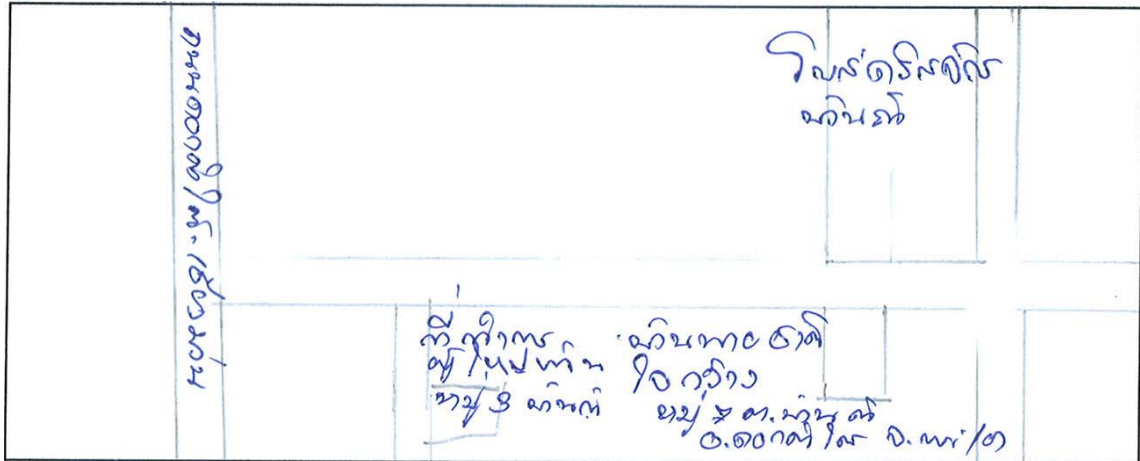
สายตาเลือนราง การได้ยินไม่ชัดเจน ไม่สามารถเดินได้ และไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ ต้องมีญาติหรือผู้ดูแลคอยช่วยเหลือและไม่สามารถเคลื่อนที่ภายในบ้านได้

ลักษณะสภาพบ้าน

- จ. ลักษณะทั่วไป (บ้านเดี่ยว ชั้นเดียว สองชั้น ตึกแถว เทวไร์เฮ้าส์) โครงสร้างบ้าน (ไม้ อลูมิเนียม)
เป็นบ้านไม้ทั้งหลัง บ้านชั้นเดียวยกสูง
- ข. สภาพภายในบ้าน (ห้องน้ำ/ประตู/บันได/สภาพการจัดสัดส่วนภายในบ้าน/อื่น ๆ)
ห้องน้ำเป็นส้วมซึม โครงสร้างประตูและบันไดบ้านทำจากไม้ ภายในบ้านชั้นบนแบ่งเป็นสัดส่วนมีห้องนอนและ ห้องครัว
- ข. สภาพบริเวณรอบบ้าน (ทางเข้าบ้าน/ทางเดิน/บริเวณรอบบ้าน/สภาพพื้นผิว)
ทางเดินเข้าบ้านขรุขระพื้นผิวแฉะ
- ฅ. ข้อจำกัดของบ้าน อื่น ๆ
ไม่มีห้องน้ำสำหรับคนพิการ

สภาพแวดล้อม

ญ. อยู่ใจกลางแหล่งชุมชน หรืออยู่นอกเขตชุมชน (เขียนแผนผังบ้านที่สัมพันธ์กับสถานที่สำคัญในชุมชน เช่น ตลาด วัด โรงเรียน สถานีอนามัย บ้านญาติ เพื่อนสนิท สถานีรถประจำทาง .....)

ญ. ครอบครัวเคยได้รับความช่วยเหลือจากที่ใดบ้าง (เกี่ยวกับการปรับปรุงบ้าน)

ได้รับความช่วยเหลือจากศูนย์สามวัยสายใจรักแห่งครอบครัว

ญ. เพื่อให้ทุกคนในบ้านอยู่อาศัยโดยมีความยากลำบากน้อยที่สุด พี่พาทัวเองได้มากที่สุด ท่านคิดว่าส่วนไหนในบ้านที่จำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงมากที่สุด? ปรับปรุงอย่างไร?

สร้างห้องนอนให้คนพิการอยู่ชั้นล่าง

ฐ. ความพร้อมที่จะร่วมมือในการเป็นบ้านต้นแบบเพื่อปรับปรุงให้ทุกคนอยู่ได้ โดยจำเป็นต้องมีการเก็บข้อมูล ออกแบบให้ ปรับปรุงจริง และถ่ายทำรายการโทรทัศน์เพื่อการเรียนรู้ด้วย? มีข้อจำกัดด้านค่าใช้จ่ายหรือไม่?

ยินดีที่จะให้ความร่วมมือ แต่มีข้อจำกัดเรื่องค่าใช้จ่าย

ลักษณะการใช้ชีวิต	
ข้อจำกัดของร่างกาย/ความสามารถ	
พื้นที่ใช้สอยหลักในบ้าน	
เพื่อกิจกรรมอะไร? และมีความยากลำบากหรือไม่? อย่างไร?	
จะสามารถลดความยากลำบากอย่างไร?	
ต้องการปรับปรุง?	
ทำไมจึงยังไม่ได้ทำ	
การใช้ชีวิตนอกตัวบ้าน/ในชุมชน	มีส่วนร่วมทุกกิจกรรม

ข้อมูลบ้าน นายบุญยัง คิตถูก

ข้อมูลทั่วไป

- ก. ชื่อหัวหน้าครอบครัว นายบุญยัง คิตถูก เพศชาย อายุ 60 ปี
- ข. ที่อยู่ 49 หมู่ 11 ต. ห้วยแก้ว อ. ภูกามยาว จ. พะเยา 56120
- ค. เบอร์มือถือ 089-0604379
- ง. สมาชิกครอบครัวที่มีรายได้ 2 คน รายได้เฉลี่ยของครอบครัว 3,000 บาท เดือน
- จ. จำนวนสมาชิกที่อาศัยในบ้านหลังนี้ 3 คน

No.	ชื่อ-นามสกุล	เพศ	อายุ	สถานะในครอบครัว	รายได้/เดือน
1	นางวุ่น คิตถูก	หญิง	61	ภรรยา/ผู้อาศัย	500
2	นายบุญยัง คิตถูก	ชาย	60	เจ้าบ้าน	
3	นางสาวศรีนวล คิตถูก	หญิง	31	ผู้อาศัย	2500
ให้ข้อมูลโดยญาติผู้ดูแล				รวม	3000

ลักษณะความพิการ

พิการทางสติ สามารถช่วยเหลือตัวเองได้บ้าง ทำความสะอาดตัวเองได้แต่ต้องให้ญาติช่วยเหลือ สามารถทานข้าวและขับถ่ายเอง เคลื่อนที่ภายในบ้านได้เอง

ลักษณะสภาพบ้าน

จ. ลักษณะทั่วไป (บ้านเดี่ยว ชั้นเดียว สองชั้น ตึกแถว เทวไรเฮ้าส์) โครงสร้างบ้าน (ไม้ อีฐ ปูน)

เป็นบ้านไม้ทั้งหลัง บ้านชั้นเดียวยกสูง

ข. สภาพภายในบ้าน (ห้องน้ำ/ประตู/บันได/สภาพการจัดสัดส่วนภายในบ้าน/อื่น ๆ)

ห้องน้ำเป็นส้วมซึม โครงสร้างประตูและบันไดบ้านทำจากไม้ ภายในบ้านชั้นบนแบ่งเป็นสัดส่วนมีห้องนอนและ ห้องครัว

ช. สภาพบริเวณรอบบ้าน (ทางเข้าบ้าน/ทางเดิน/บริเวณรอบบ้าน/สภาพพื้นผิว)

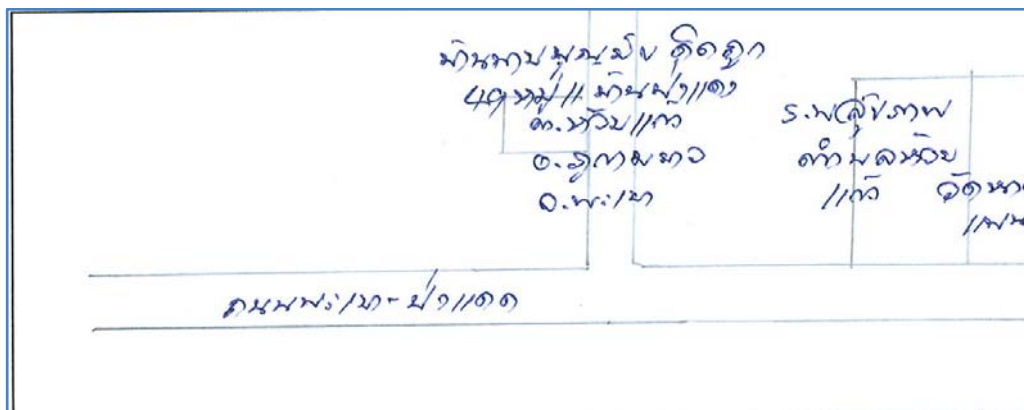
บริเวณบ้านจะมีต้นไม้ล้อมรอบห้องน้ำห่างจากตัวบ้านประมาณ 30 เมตร สภาพพื้นผิวเป็นดิน ทางเดินเข้าบ้านขรุขระ

ฅ. ข้อจำกัดของบ้าน อื่น ๆ

ให้อ่างน้ำอยู่นอกตัวบ้าน

สภาพแวดล้อม

ญ. อยู่ใจกลางแหล่งชุมชน หรืออยู่นอกเขตชุมชน (เขียนแผนผังบ้านที่สัมพันธ์กับสถานที่สำคัญในชุมชน เช่น ตลาด วัด โรงเรียน สถานีอนามัย บ้านญาติ เพื่อนสนิท สถานีรถประจำทาง .....

ญ. ครอบครัวเคยได้รับความช่วยเหลือจากที่ใดบ้าง (เกี่ยวกับการปรับปรุงสภาพบ้าน)

ไม่เคยได้รับ

ญ. เพื่อให้ทุกคนในบ้านอยู่อาศัยด้วยความยากลำบากน้อยที่สุด พี่พาทัวเองได้มากที่สุด ท่านคิดว่าส่วนไหนในบ้านที่จำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงมากที่สุด? ปรับปรุงอย่างไร?

สร้างห้องน้ำในบริเวณบ้าน

ฐ. ความพร้อมที่จะร่วมมือในการเป็นบ้านต้นแบบเพื่อปรับปรุงให้ทุกคนอยู่ได้ โดยจำเป็นต้องมีการเก็บข้อมูล ออกแบบให้ ปรับปรุงจริง และถ่ายทำรายการโทรทัศน์เพื่อการเรียนรู้ด้วย? มีข้อจำกัดด้านค่าใช้จ่ายหรือไม่?

ยินดีที่จะให้ความร่วมมือ แต่มีข้อจำกัดเรื่องค่าใช้จ่าย

ลักษณะการใช้ชีวิต	นางวุ่น คิตติก
ข้อจำกัดของร่างกาย/ความสามารถ	ปวดเข่า เหนื่อยง่าย
พื้นที่ใช้สอยหลักในบ้าน	ห้องสุขา ส่วนอาบน้ำ ส่วนครัว ส่วนนั่งเล่น ส่วนนอน บันได ทางเดินเข้าบ้าน
เพื่อกิจกรรมอะไร? และมีความยากลำบากหรือไม่อย่างไร?	การเข้าห้องน้ำ ห้องส้วมต้องเดินอ้อมตัวบ้านเพื่อเข้าห้องน้ำ ห้องส้วมประมาณ 50 เมตร
จะสามารถลดความยากลำบากอย่างไร?	สร้างห้องน้ำในตัวบ้าน
ต้องการปรับปรุง?	สร้างห้องน้ำในตัวบ้าน
ทำไมจึงยังไม่ได้ทำ	ไม่มีงบประมาณ
การใช้ชีวิตนอกตัวบ้านในชุมชน	มีส่วนร่วมทุกกิจกรรม

ข้อมูลบ้าน นางต้อม ก้อนคำ

ข้อมูลทั่วไป

- ก. ชื่อหัวหน้าครอบครัว นางต้อม ก้อนคำ เพศหญิง อายุ 73 ปี
- ข. ที่อยู่ 45 หมู่ 5 ต.ห้วยแก้ว อ.ภูกามยาว จ.พะเยา 56120
- ค. เบอร์มือถือ 084-6082541
- ง. สมาชิกครอบครัวที่มีรายได้ 1 คน รายได้เฉลี่ยของครอบครัว 500 บาท / เดือน
- จ. จำนวนสมาชิกที่อาศัยในบ้านหลังนี้ 1 คน

No.	ชื่อ-นามสกุล	เพศ	อายุ	สถานะในครอบครัว	รายได้/เดือน
1	นางต้อม ก้อนคำ	หญิง	73	เจ้าบ้าน	500
ให้ข้อมูลโดย คนพิการและญาติผู้ดูแล				รวม	500

ลักษณะความพิการ

ไม่สามารถเดินได้เองแต่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ อาทิจำลองน้ำแต่งตัว ทานอาหาร ขับถ่าย และสามารถเคลื่อนที่ในบ้านเองได้ โดยใช้มือช่วยดันและจับตามราวข้างฝา

ลักษณะสภาพบ้าน

จ. ลักษณะทั่วไป (บ้านเดี่ยว ชั้นเดียว สองชั้น ตึกแถว เทวไรเฮ้าส์) โครงสร้างบ้าน (ไม้ อีฐ ปูน)

เป็นบ้านไม้ชั้นเดียว ยกกระดานจากพื้นประมาณ 1 ม. โครงสร้างเป็นไม้ทั้งหลัง

ข. สภาพภายในบ้าน (ห้องน้ำ/ประตู/บันได/สภาพการจัดสัดส่วนภายในบ้าน/อื่น ๆ)

ห้องน้ำส้วมซึม โครงสร้างประตูและบันไดทำจากไม้ ชั้นล่างเป็นดินถม บนบ้านมี 2 ห้องนอน มี 1 ห้องครัว สภาพผุพัง มีชานบ้านและบันไดขึ้นลง 2 ที่

ข. สภาพบริเวณรอบบ้าน (ทางเข้าบ้าน/ทางเดิน/บริเวณรอบบ้าน/สภาพพื้นผิว)

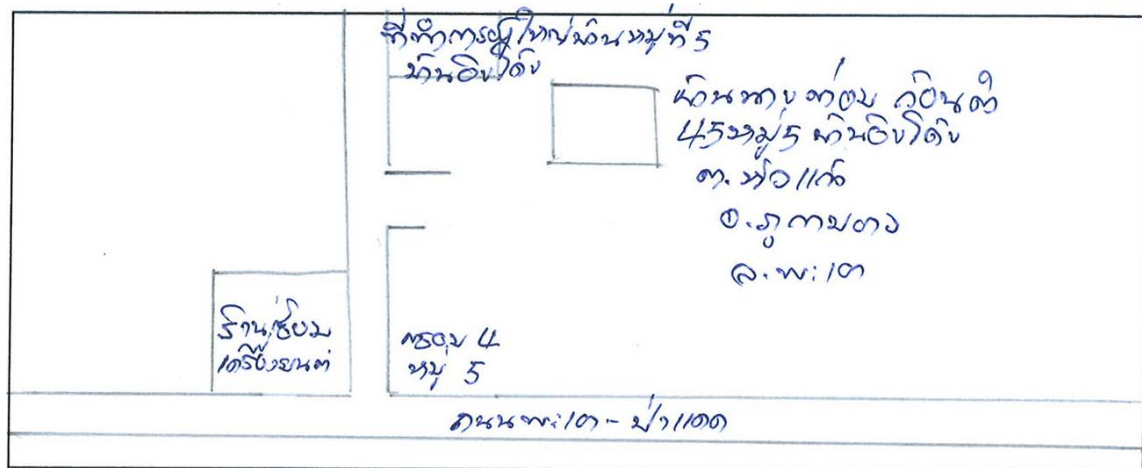
ทางเข้าบ้านมีพื้นผิวขรุขระ เวลาฝนตกพื้นผิวจะแฉะโดยเฉพาะเวลาฝนตก

ค. ข้อจำกัดของบ้าน อื่น ๆ

ในบ้านไม่มีห้องน้ำ

สภาพแวดล้อม

ญ. อยู่ใจกลางแหล่งชุมชน หรืออยู่นอกเขตชุมชน (เขียนแผนผังบ้านที่สัมพันธ์กับสถานที่สำคัญในชุมชน เช่น ตลาด วัด โรงเรียน สถานีอนามัย บ้านญาติ เพื่อนสนิท สถานีรถประจำทาง .....

ฎ. ครอบครัวเคยได้รับความช่วยเหลือจากที่ใดบ้าง (เกี่ยวกับการปรับปรุงสภาพบ้าน)

ไม่เคยได้รับ

ฏ. เพื่อให้ทุกคนในบ้านอยู่อาศัยโดยมีความยากลำบากน้อยที่สุด พี่พาทัวเองได้มากที่สุด ท่านคิดว่าส่วนไหนในบ้านที่จำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงมากที่สุด? ปรับปรุงอย่างไร?

ห้องน้ำ โดยการสร้างห้องน้ำในบริเวณตัวบ้าน

ฐ. ความพร้อมที่จะร่วมมือในการเป็นบ้านต้นแบบเพื่อปรับปรุงให้ทุกคนอยู่ได้ โดยจำเป็นต้องมีการเก็บข้อมูล ออกแบบให้ ปรับปรุงจริง และถ่ายทำรายการโทรทัศน์เพื่อการเรียนรู้ด้วย? มีข้อจำกัดด้านค่าใช้จ่ายหรือไม่?

มีข้อจำกัดเรื่องค่าใช้จ่าย

ลักษณะการใช้ชีวิต	นางต่อม ก้อนคำ
ข้อจำกัดของร่างกาย/ความสามารถ	เดินไม่ได้ ใช้การขยับและพยุงด้วยมือ
พื้นที่ใช้สอยหลักในบ้าน	ห้องน้ำ ส่วนครัว และส่วนนั่งเล่น
เพื่อกิจกรรมอะไร? และมีความยากลำบากหรือไม่อย่างไร?	ห้องน้ำ ส่วนอาบน้ำ อยู่ห่างจากตัวบ้าน
จะสามารถลดความยากลำบากอย่างไร?	ทำห้องน้ำในตัวบ้าน
ต้องการปรับปรุง?	ทำห้องน้ำในตัวบ้าน
ทำไมจึงยังไม่ได้ทำ	ไม่มีงบประมาณ
การใช้ชีวิตนอกตัวบ้านในชุมชน	ไม่ได้ออกจากบ้าน เนื่องจากไม่สามารถเดินทางได้

